

општине даје сагласност за ангажовање ватрогасних јединица ван територије општине.

Код великих и катастрофалних пожара, када у гашењу пожара учествује у садејству више јединица, по потреби се формира оперативни штаб за гашење пожара, као и командни пункт који је у вези са Општинским штабом ЦЗ. Општински штаб ЦЗ по потреби обезбеђује допунске снаге, организује пружање помоћи и превоз, према потреби врши снабдјевање са храном и др. артиклима.

Добровољна ватрогасна јединица Костајница:

Добровољна ватрогасна јединица запошљава 3 професионална стално запослена ватрогасца, који су оспособљени и обучени за гашење пожара на већем дијелу подручја општине Костајница.

Организациона структура професионалне ДВЈ Костајница:

- ❖ Руководилаца акције гашења.....1 извршилац;
- ❖ Ватрогасац (стално запослен).....2 извршилац;
- ❖ Ватрогасац добровољни, са положеним испитом за ватрогасца.....12 извршилаца;
- ❖ Волонтер добровољни.....7 извршилаца.

Ватрогасци имају положен ватрогасни испит по важећем Закону и Правилницима РС и то:

- ❖ за руководиоца акције гашења пожара.....1 извршилац;
- ❖ за професионалног ватрогасца.....2 извршиоца.

Рад Добровољне ватрогасне јединице је организован тако, да у првој смјени, (07,00 - 15,00 h) имамо активно дежурство ватрогасаца у ватрогасном дому, док су ватрогасци у времену од 15,00 - 07,00 h, на пасивном дежурству, тј. јављају се на телефонски позив и реагују на дојаву пожара. Овакав начин рада је изнуђен с малим бројем професионално анагажованих извршилаца, а циљ је организовање цјелодневног дежурства у двије смјене, с тим да је дужина радног времена највише 12 часова. У складу са чланом 59., став 3. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС” број 71/12), у свакој смјени се мора обезбједити најмање један (1) извршилац са положеним стручним испитом за руководиоца акције гашења пожара.

Од материјално-техничких средстава Добровољна ватрогасна јединица Костајница посједује:

1. Ватрогасно навално возило МЕРЦЕДЕС 911 (неоцарињеном нерегистровано, посједује брзу навалу 25 m, 3000 lit воде).....ком 1
2. Ватрогасно навално возило ТАМ 150 (регистровано, посједује брзу навалу 25 m, 4000 lit воде).....ком 1
3. Ватрогасна цистерна ФАП13.14 (регистрована, 7000 lit воде)..... ком 1
4. Ватрогасно превозно возило ЛАДА НИВА 4 x 4 (регистрована) .....ком 1
5. Механичке љестве дужине 6 m.....ком 1
6. Лака преносна пумпа РОСЕНБАУЕР.....ком 1
7. Изолациони апарат ДРОГЕР (исправни).....ком 3
8. Млазнице комбиноване.....ком 2
9. Ватрогасни шљем с визиром.....ком 3
10. Ватрогасно цријево Ø75 x 15 m.....ком 5
11. Ватрогасно цријево Ø52 x 15 m.....ком 5
12. Лична ватрогасна опрема.....ком 3
13. Ватрогасна ватроотпорна одјела за прилазак пожару.....ком 5
14. Развални - хидраулични алат (маказе, разупирач и цилиндар), типЕУО 8, РОБИН, ...ком 1
15. Ручни браварско лимарски алат за разваљивање.....ком 1
16. Напртњача за гашење шумских пожара, 25 литара .....ком 6
17. Ватрогасна сјекира.....ком 2
18. Водена пумпа на дизел погон, тип WП 30, произвођач РУЦЗ ПЦ, капацитета 60 m³/h, усисно цријево промјера Ø 80mm са усисном корпом, ...ком 1
19. Ручни апарат за гашење пожара водом и пјеном, капацитета 9 kg. ....ком 1.

Карактеристике ватрогасних возила:

1. Ватрогасно превозно возила ЛАДА НИВА 4 x 4 (регистровано)

- ❖ Регистарска ознака: Е09 - О - 477
- ❖ Број шасије: ХТА21310080088230
- ❖ Број мотора: 212148666415.
- ❖ Облик каросерије: ТЕРЕНСКО
- ❖ Година производње: 2007. год
- ❖ Боја возила: ЦРВЕНА
- ❖ Радни обим мотора: 1690 cm³
- ❖ Максимална снага: 59 kW
- ❖ Врста горива: БЕНЗИН

2. Специјално ватрогасно возило - ватрогасна цистерна ФАП13.14 (регистровано)

- ❖ Регистарских ознака 553-М-496
- ❖ Број шасије: 96097

- ❖ Број мотора: 139742.
- ❖ Облик каросерије: ЦИСТЕРНА
- ❖ Година производње: 1984 год.
- ❖ Боја возила: ЦРВЕНА
- ❖ Радни обим мотора: 8280
- ❖ Максимална снага: 107 kW
- ❖ Врста горива: ДИЗЕЛ

3. Навално ватрогасно возило „МЕРЦЕДЕС БЕНЗ“

- ❖ УК регистрација: ВАЦ 554
- ❖ Број шасије: 832290
- ❖ Година производње: 1972
- ❖ Врста горива: ДИЗЕЛ

Најспремније и најбоље специјално ватрогасно навално возило МЕРЦЕДЕС 911, капацитета 3000 лит. воде, са сетом изолационих ДРӨГЕР апарата (3 ком), ватрогасним љествама дужине (троструко истезање), пумпом Фрамтилл Палтор 3000 и сетом друге ватрогасне опреме, (шторцови, спојнице, ватрогасне цијеви,...) није оцарињено и не може се регистровати, јер је добијено као донација, без пропратне документације. Због тога је потребно уложити напор да се отклони наведени недостатак. Друга возила су домаће производње, старијег годишта, али су исправна. Наведена возила су опремљена са одговарајућом ватрогасном опремом (цријева, млазнице, спојнице и др.). Такође, истичемо да од објеката Добровољно ватрогасно друштво располаже ватрогасним домом, површине цца 80 m², хоризонталних габарита 10,00 x 8,00 m и гаражним објектом са два гаражна мјеста, хоризонталних габарита 10,00 x 7,00 m. Наведени објекти су у доста трошном и руинираном стању. Ватрогасни дом је изграђен 1935 године (стар 80 година), док је гаражни објекат изведен као приземни, са равном стропном АБ плочом као кровом. Гаражни објекат се не загријава па у зимском периоду постоји опасност од немогућности покретања ватрогасних возила. Ватрогасни дом се грије помоћу пећи на чврсто гориво и то само дежурна просторија за ватрогасце. Ватрогасна цистерна за воду - ФАП, капацитета 7000 литара, се гаражира на отвореном терену, па се у зимском периоду вода мора испустити због могућности смрзавања.

ЗАКЉУЧАК: Из наведеног се види да су материјално - техничка средства којима располаже Добровољна ватрогасна јединица

општине Костајница недовољна, са умањеном техничком и функционалном исправношћу. Као што се види, возила и опрема су веома стара и дотрајала, те је неопходно изнаћи могућности за набављање нове опреме. Посебно је илустративно што Добровољна ватрогасна јединица општине Костајница не располаже средствима за гашење пожара пјеном, а која је веома ефикасна у гашењу пожара лакозапаљивих течности и гасова. За ватрогасце недостају: ватрогасна одијела, лична заштитна опрема, опрема за техничке интервенције, као и сама опрема за гашење пожара, (млазнице, цријева, напртњаче, апарати за почетно гашење пожара типа S и CO₂,...). Такође, Добровољна ватрогасна јединица општине Костајница не посједује одговарајућа средства за спашавање лица из високих објеката, јер су на располагању само механичке љестве висине х = 6,00 m, а у опреми Цивилне заштите нема зрачних јастука, спусница и друге опреме за спашавање из високих објеката. Из презентованог је, такође, очито да постоји недостатак одговарајућих објеката за рад и боравак ватрогасаца, као и за смјештај ватрогасних возила и друге ватрогасне опреме. Такође, као један од проблема истичемо да територији општине Костајница, нема ниједан организован сервис за испитивање и одржавање исправности ватрогасних апарата, контролу и испитивање хидрантске мреже.

Општинска ватрогасна јединица Цивилне заштите:

Општинска ватрогасна јединица рачуна на наведене добровољне ватрогасце и добровољце који су пријављени у Добровољном ватрогасном друштву и јединици. Број наведених лица се креће око 20 -так. Због тога препоручујемо ангажовање одређеног броја запослених из већих привредних друштава, предузетника и других правних лица, који би се обучили за учествовање у ватрогасним интервенцијама. Одлуком начелника Општине, утврђена је обавеза већих и значајнијих привредних субјеката, јавних установа, органа и организација, да одреде и ставе на располагање одређен број запослених за ангажовање према члану 23. Закона о заштити и спасавању у ванредним приликама.

У оквиру специјализоване јединице Цивилне заштите општине Костајница, предвиђен је следећи број лица која се ангажују у случају ванредних прилика:

Редни број	Ванредна прилика - догађај - дјелатност	Статус ангажованих лица		УКУПНО ЛИЦА
		Професионалан	Распоређен	
1.	Противпожарна заштита	3	18	21

2.	ПМП	4	22	26
3.	Поплаве	-	5	5
4.	Рушевине	-	21	21
5.	Збрињавање и евакуација	-	2	2
6.	Ветеринарство	1	-	1
6.	Асанација	1	5	6
7.	Биље и животињски производи	-	12	12
8.	РХБ опасност	-	-	-
9.	Спашавање с висине	-	-	-
10.	Одржавање реда	-	-	-
	УКУПНО:	9	85	94

Овдје наглашавамо да у Шумској управи Костајница имамо формирану ватрогасну екипу од 7 чланова, који су обучени за гашење шумских пожара и имају искуству у истим, па Ватрогасна јединица Цивилне заштите може рачунати на њих, за гашење пожара у шумама, на пољопривредним површинама. Општинска ватрогасна јединица

Цивилне заштите, за гашење пожара користи опрему штаба ЦЗ, а дјелимично и опрему постојеће добровољне ватрогасне јединице Костајница. Општинска ватрогасна јединица Цивилне заштите за заштиту од пожара формацијски је попуњена са следећом опремом:

Табела: Списак опреме Ватрогасне јединице Цивилне заштите Костајница

Ред.бр.	Назив опреме и средстава	Јединица мјере	Комада
1.	Теретно моторно возило ФАП 13-14	ком	1
2.	Цистерна за воду ТАМ, 3500 литара	ком	1
3.	Ножна мазалица	ком	1
4.	Ашовчић	ком	50
5.	Бусола М 49	ком	5
6.	Лопате	ком	50
7.	Кревети војнички и коцке	ком	50
8.	Дизел агрегат, снага 4,5 kW	ком	1
9.	Кухиња 150 литара	ком	1
10.	Носила	ком	10
11.	Канте за воду	ком	5
12.	Ручна сирена за узбуњивање	ком	1
13.	Санитетски комплет	ком	2
14.	Филтери за воду fr 300	ком	1
15.	Филтери за воду fr 30	ком	2
16.	Ћебад	ком	150
17.	Комплет за освјетљење	ком	1
18.	Суд за пренос хране, 50 литара	ком	8
19.	Прибор за јело М69	ком	50
20.	Товарна кухиња	ком	2
21.	Пољски столови	ком	4
22.	Подметачи	ком	30
23.	Шерпе од растфраја	ком	10
24.	Кутлаче за дијељење хране	ком	10
25.	Чинија за храну	ком	50
26.	Пумпа за воду ДК М61	ком	1
27.	Алуминијумски сандук	ком	5
28.	АБХО комбинезон КЗ-С*63	ком	20
29.	Рукавице гумиране АБХО	ком	100
30.	Огртач М68	ком	50
31.	Ашов	ком	30
32.	Пијук (крамп)	ком	20

33.	Резервоар за воду, 300 литара	ком	3
34.	Суд за воду - жаба, 20 литара	ком	10
35.	Сандук за хљеб	ком	10
36.	Термос за храну	ком	10
37.	Електрични калорифери снаге 5 kW	ком	35
38.	Дизел агрегат за струју	ком	1

ЗАКЉУЧАК: Из наведеног списка видимо да Општинска ватрогасна јединица Цивилне заштите за заштиту од пожара, нема одговарајућу опрему за гашење пожара. Наведена опрема се налази у Добровољној ватрогасној јединици и у комуналном предузећу КП „КОМУНАЛНО” а.д. Костајница. Предметна опрема се више може користити у случају неких елементарних непогода (поплаве, земљотреси,...), када треба збринати већи број особа, док се само поједина средства и опрема могу користити као приручни алат и опрема за гашење пожара. Због тога ће једна од корективних мјера бити формацијско попуњавање опремом и средствима за гашење пожара Општинске ватрогасне јединице Цивилне заштите за заштиту од пожара Општине Костајница, (шумске метле, напртњаче, ватрогасни упртаци и шлемови с визиром, ватрогасна цријева Ø 52, 75 и 110 мм, стабилне и редуцир спојке, брентаче, апарати за гашење пожара типа С и ЦО₂, млазнице за ватрогасна цријева, мјешалице и међумјешалице, хидрантски наставци, раздјелнице и сабирнице, ватрогасна азбестна одијела, зрачни ускочни јастуци, спуснице, љестве разне, шаторска крила, ручне моторне пиле, пумпе за воду,...).

Смјернице за будући рад:

Имајући у виду постојећу организацију ватрогасне јединице на подручју општине Костајница (основано Добровољно ватрогасно друштво и јединица), њену кадровску и материјално техничку опремљеност и оспособљеност, као и просторни распоред, те процјену од пожара, може се закључити сљедеће:

- ✓ носилац оперативних активности заштите од пожара је Добровољна ватрогасна јединица у оквиру Добровољног ватрогасног друштва Костајница, па сагласно томе исту треба материјално-технички и кадровски ојачати за локализацију евентуалних пожара;
- ✓ обезбједити спровођење категоризације привредних субјеката у складу са Правилником о условима, основама и мјерилима за разврставање предузећа и других правних лица, државних и других органа и предузетника у одговарајуће категорије угрожености од пожара

(„Службени гласник РС”, бр.53/13), у циљу организовања заштите од пожара и ватрогасних јединица у привредним субјектима, (према категорији угрожености од пожара). Наведена активност се мора спровести у координацији са Центром јавне безбједности Приједор-одсјек за заштиту од пожара и Републичком инспекцијом заштите од пожара - одјељење Приједор. У привредним субјектима, гдје су раније биле организоване ватрогасне јединице, исте су угашене због тешке привредне ситуације и смањеног капацитета производње. Такође, у већини привредних субјеката, јавних и друштвених органа и организација, постојао је одређен број индустријских ватрогасаца, (радници обучени за ватрогасца) који су по потреби учествовали у спровођењу заштите од пожара и самом гашењу пожара, а у нормалном времену су обављали своје редовне радне задатке. У данашњој привредној и економској ситуацији тешко је говорити о поновном организовању и кадровској и материјално - техничкој оспособљености тих јединица за локализацију евентуалних пожара;

- ✓ недовољна је опремљеност доброболне ватрогасне јединице са опремом за гашење шумских пожара и пожара на пољопривредним површинама;
- ✓ у већини привредних и непривредних субјеката радници физичко-техничког обезбеђења нису обучени, а нису положили ни испит за ватрогасца;
- ✓ код израде јединственог Оперативног плана гашења шумских пожара на територији општине Костајница, (за приватне и државне шуме), потребно је утврдити количину, врсту и локацију опреме за гашење истих, као и број пожарних јединица за поједине шумске рејоне;
- ✓ ради веће економичности, боље техничке опремљености и стручне оспособљености ватрогасаца треба тежити оснивању заједничких ватрогасних јединица за два или више привредних субјеката у индустријској зони града, или извршити кадровско и материјално техничко јачање постојеће добровољне ватрогасне јединице, уз финансијку и другу помоћ истих субјеката,

- (повећати број професионалних и добровољних ватрогасаца, поновити материјално техничка средства и ватрогасну опрему и друго);
- ✓ сви привредни и непривредни субјекти дужни су при изради својих планова развоја планирати адекватан развој заштите од пожара са прегледом финансијских средстава за превентивно спровођење мјера заштите од пожара;
  - ✓ у оквиру добровољне ватрогасне јединице је потребно организовати ватрогасни сервис и обезбједити стручно оспособљеног димњачара у циљу обезбјеђења додатних извора финансирања саме ватрогасне јединице, као и спровођења превентивних мјера заштите од пожара.

Микро елементи стања заштите од пожара објеката веће материјалне вриједности са израженим степеном пожарне опасности

За процјену угрожености од пожара и одређивање степена угрожености од пожара објеката и комплекса објеката веће материјалне вриједности и са израженим степеном пожарне опасности, извршена је анализа постојећег стања према сљедећим микроелементима тј. критеријима:

1. Категорија технолошког процеса, (намјена објекта) према угрожености од пожара К1 - К5, сходно одредбама Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл. гласник РС” бр. 39/13).

Категорије технолошког процеса, (намјена објекта) према угрожености од пожара из члана 14. Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу имају сљедећа значења:

а) **К1 представља** категорију технолошког процеса према угрожености од пожара, у коју спадају погони у којима се ради са материјалом који се може запалити или експлодирати под дејством воде, или кисеоника, лако запаљивим течностима чија је тачка паљења испод 23 °Ци гасовима и паром чија је доња граница експлозивности испод 10 % (V/V), на примјер погони у којима се ради са металним натријумом или калијумом, фосфором и карбидом, погони за производњу вискозних влакана, екстракцију бензином, хидрирање, рекулперацију и ректификацију органских растварача и складишта бензина, угљен-дисулфида, етра, ацетона и слично;

б) **К2 представља** категорију технолошког процеса према угрожености од пожара, у коју спадају погони у којима се ради са лако запаљивим течностима чија је тачка паљења

између 23 °Ци 100 °Ци запаљивим гасовима, чија је доња граница експлозивности изнад 10 % (V/V), погони у којима се обрађују чврсте запаљиве материје, при чему се развија експлозивна прашина, на примјер пумпна постројења и станице за течне материје чија је тачка паљења између 23 °Ци 100 °С, погони у којима се ствара: угљена прашина, дрвене струготине, брашно, шећер у праху, синтетички каучук у праху и слично;

в) **К3 представља** категорију технолошког процеса угрожености према пожару у коју спадају погони у којима се ради са запаљивим течностима чија је тачка паљења од 100 °С до 300 °С и чврстим материјама температуре паљења до 300 °С, на примјер погони за механичку прераду дрвета и производњу хартије, погони за производњу текстила, погони за регенерацију уља за подмазивање, складишта горива и мазива, средства за транспорт угља, затворена складишта угља, пумпне станице за течности чија је тачка паљења од 100 °С до 300 °С, гараже за аутомобиле и јавни пословни и стамбени објекти који могу да приме више од 500 лица;

г) **К4 представља** категорију технолошког процеса угрожености према пожару у коју спадају погони у којима се ради са течностима чија је тачка паљења изнад 300 °С, чврстим материјама чија је тачка паљења изнад 300 °С и материјама које се прерађују у загријаном, размекшаном или растопљеном стању, при чему се ослобађа топлота праћена искрама и пламеном, на примјер погони за топљење, ливење и прераду метала, гас-генераторске станице, одјељења за испитивање мотора с унутрашњим сагорјевањем, котловнице, трансформаторске станице и погони у којима сагорјева чврсто, течно и гасовито гориво, као и јавни, пословни и стамбени објекти, који могу да приме од 100 до 500 лица;

д) **К5 представља** категорију технолошког процеса угрожености према пожару у коју спадају погони у којима се ради са негоривим материјама и хладним мокрым материјалом, на примјер погони за механичку обраду метала, компресорске станице, погони за производњу негоривих гасова, мокро одјељење индустрије текстила и хартије, погони за добијање и хладну обраду минерала, азбеста и соли и за прераду рибе, меса и млијечних производа, водне станице и објекти који могу да приме од 20 до 100 људи.

2. Основне лако запаљиве и опасне материје (врста и количина);

3. Површина и спратност објеката;

4. Густина изграђености (коэффицијент искориштености грађевинског земљишта);

5. Специфично пожарно оптерећење:

- ❖ ниско пожарно оптерећење..... до 1 GJ/m²
- ❖ средње пожарно оптерећење.....1 до 2 GJ/m²
- ❖ високо пожарно оптерећење.....преко 2 GJ/m²

6. Пожарне препреке за ширење пожара из једног у други пожарни сектор, и то:

- ✚ Пожарне препреке I реда: не постоји могућност преношења пожара ни у каквим условима;
- ✚ Пожарне препреке II реда: не постоји могућност преношења пожара у нормалним условима;
- ✚ Пожарне препреке III реда: постоји могућност преношења пожара у нормалним околностима.

7. Снабдјевање водом и другим средствима за гашење пожара (потребне количине воде за гашење пожара су узете према одредбама Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл. гласник РС” бр. 39/13).

8. Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара са технолошког, архитектонско-грађевинског, хидротехничког и енергетског аспекта:

- ❖ степен отпорности према пожару главних објеката;
  - ❖ мах. броја корисника објеката;
  - ❖ излази за евакуацију;
  - ❖ могућност прилаза објекту;
  - ❖ уређаји за одимљавање;
  - ❖ вањске и унутрашње хидрантске инсталације;
  - ❖ систем ватродојаве и стабилне инсталације за гашење пожара;
  - ❖ сигурносно освјетљење (паник расвјета);
  - ❖ специфични објекти и инсталације од значаја за пожарну угроженост.

9. Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара која се огледа кроз:

- ✚ постојање властите ватрогасне јединице и њена оспособљеност за акцију гашења пожара;
- ✚ обученост и оспособљеност радника за практичну употребу ватрогасних апарата и остале опреме за гашење пожара.

10. Могуће штете и друге последице у случају већег пожара (застој у производњи или обављању друштвене функције, културна баштина и др.)

На основу горе наведених микроелемената процјене угрожености од пожара, за сваки објекат или комплекс објеката утврђује се СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ, по следећим критеријима:

I СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ (најмања пожарна угроженост):

- ✓ категорија технолошког процеса K5,
- ✓ густина изграђености до 20 %,
- ✓ ниско специфично пожарно оптерећење,
- ✓ пожарне препреке I. реда,
- ✓ обезбеђене потребне количине воде за гашење пожара,
- ✓ примјењене су прописане мјере и нормативи заштите од пожара.

II СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ

- ✓ категорија технолошког процеса K4,
- ✓ густина изграђености до 30 %,
- ✓ ниско специфично пожарно оптерећење,
- ✓ пожарне препреке 2. реда,
- ✓ обезбеђена количина воде за гашење пожара,
- ✓ примјењене су мјере и нормативи заштите од пожара уз мање недостатке.

III СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ

- ✓ категорија технолошког процеса K3,
- ✓ густина изграђености до 40 %,
- ✓ средње специфично пожарно оптерећење,
- ✓ пожарне препреке до 3. реда,
- ✓ објекти гдје недостају и нису примјењене све мјере и нормативи заштите од пожара.

IV СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ

- ✓ категорија технолошког процеса K2,
- ✓ густина изграђености 50 %,
- ✓ високо специфично пожарно оптерећење,
- ✓ пожарне препреке 3. реда,
- ✓ објекти гдје нису примјењене мјере и нормативи заштите од пожара, а посебно грађевинске мјере.

V СТЕПЕН ПОЖАРНЕ УГРОЖЕНОСТИ

(највећа пожарна угроженост)

- ✓ категорија технолошког процеса K1,
- ✓ густина изграђености преко 50 %,
- ✓ високо специфично пожарно оптерећење (преко 3 GJ/m²),
- ✓ пожарне препреке 3. реда,
- ✓ објекти гдје нису примјењене мјере и нормативи заштите од пожара, а посебно грађевинске мјере.

2.2.1.Анализа стања заштите од пожара у већим објектима појединих организација и органа са знацима основних пожарних опасности и недостатака

Привредни субјекти, јавне установе и органи у којима се окупља већи број лица:

1. „ПРОТХЕРМ” д.о.о. Костајница, Светосавска бр. 16.

ПРОТХЕРМ д.о.о. је фирма која се бави производњом термо-техничке опреме (котлови, камини, етажне пећи, димњаци, димоводни елементи, експанзионе посуде, носачи и друго) и пружањем услуга (сјечење материјала ласером и плазмом, савијање челика, варење роботом, електростатско лакирање и машинска обрада). Фабрика постоји преко 100 година, када је давне 1907.године почела са изградом и поправкама пољопривредних машина. Почетком 70-тих година почиње са производњом котлова за централно гријање. Приватизацијом фабрике 2006. године, производња котлова је постала основна дјелатност. Почетком 2007. године, поред постојеће фабрике ФАМОК, настаје и ПРОТХЕРМ д.о.о. (у 100 %-ном власништву фирме ТЕРМО КЛИМА д.о.о.), која наставља са већ започетом производњом термо-техничке опреме. ПРОТХЕРМ д.о.о. је данас модерна фабрика која у свом раду користи најновије технологије за сјечење, савијање, варење и лакирање материјала. Сјечење плазмом и ласером, варење роботом, електростатско роботско лакирање, те рад са ЦНЦ машинама, (роловање и савијање лимова и цијеви) омогућили су фабрици квалитетну производњу и извоз већи од 70 % производног обима у земље ЕУ (Аустрија, Италија, Словачка, Чешка Република, Њемачка, Пољска, Мађарска, Грчка...), те извоз у земље региона (Србија, Хрватска, Македонија, Црна Гора). Тренутно, фабрика производи више од 200 производа из области термо-техничке опреме, насталих властитим развојем, а усавршавање постојећих и развој нових производа је сталан и континуиран процес. За већи дио својих производа фабрика посједује ЦЕ знак, а сам рад се врши по ИСО стандарду.

Удаљеност од професионалне ватрогасне јединице: 1,0 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5.

Дјелатност:

✓ металопрерада;

✓ производња котлова, пећи и разне друге термо-техничке опреме за гријање и топлотехнику;

✓ складиштење сировина и готових производа.

Основне лако запаљиве и опасне материје:

✓ користе се технички гасови у количинама опасним по настајање пожара и експлозије; Технички гасови у употреби су: угљени диоксид - CO₂, азот - N₂, кисеоник - O₂, ацетилен - C₂H₂, аргон Ar, компримирани ваздух притиска p = 8 бара.

✓ користи се технички нафтни гас - ТНГ, за загријавање коморне сушаре лакирнице, ТНГ се складишти у надземном резервоару запременине V = 12 m³.

Површина објекта и спратност: 4000,00 m², Р + 1.

Густина изграђености: до 30 %.

Просјечно пожарно оптерећење: високо > 2 GJ/m².

Пожарне препреке: 1-2 реда.

Снабјевање водом и другим средствима за гашење: Водоснабјевање се врши из градске водоводне мреже.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Управна зграда IV

- Производни објекти IV

- Централни магацин III

Максималан број корисника: 100 радника у I смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна.

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: инсталисана (подземни и надземни хидранти).

Унутрашња хидрантска мрежа: није инсталисана.

Систем ватродојаве: не постоји

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: није инсталисана.

Специфични објекти и инсталација:

✓ властита трафостаница.....1 ком;

✓ котловница на чврсто гориво.

Постоји опасност од самозапаљења, експлозије и гасова, сагорјевања.

Степен пожарне угрожености: II - III

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: није организована ватрогасна јединица, а радници су обучени у руковању ватрогасном опремом.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су велике штете на објектима.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник,
- ✓ посебну пажњу обратити на преглед електро инсталације у противексплозивној Ех изведби,
- ✓ лица која раде са лако запаљивим течностима и техничким гасовима у промету морају имати положен стручни испит за руковоаца према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

2. „**ФОРЕСТА**” д.о.о. Костајница, Баљска 2а. Предузеће **ФОРЕСТА** доо из Костајнице је породична фирма која постоји више од 60 година, а у овом облику постоји од 2000. године. Производни програм се састоји од производње резаног фурнира, резане грађе, елемената и фризе. Од 2000. године предузеће се стално шири, како по производним капацитетима, тако и по производном програму. Тренутно је једно од најјачих производних предузећа на овој регији што је веома значајно за овако малу Општину. Стално повећава број запослених и сада има око 80 запослених радника. Сву добит коју предузеће оставари у пословању, инвестира у нове

технологије што омогућава стално ширење производног програма.

Производе углавном пласира на инострано тржиште, 80 % производње, по унапријед договореним уговорима за познате купце. Основни производ су разне врсте фурнира лишћара, четинара, воћкарица (храст, буква, јасен, јавор, липа, јела, смрча, бор, орах, трешња, шљива,...) као и резана грађа разних димензија у свјежем, полусухом и сухом стању, крајчене и неокрајчене даске, елементи за намјештај, све врсте паркета и подове.

Удаљеност од професионалне ватрогасне јединице: 2,0 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5.

Дјелатност:

- ✓ примарна прерада дрвета, производња елемената, резане грађе, даске, фурнира, паркета, подова,
- ✓ сушење дрвета; цијепање и производња огревног дрвета.

Основне лако запаљиве и опасне материје: не користе се у количинама опасним по настајање пожара и експлозије.

Површина објеката и спратност:

- Складиште 243,00 m², Pr + 1;
- Фурнирница + складиште, 1100,00 m², Pr;
- Управа, 86,00 m², Pr;
- Примарна прерада дрвета - пилана, 1032,00, Pr;
- Котловница 1, 148,00 m², Pr;
- Котловница 2, 148,00 m², Pr;
- Сушара (4 коморе) + париона (1 комора), 301,00 m², Pr;
- Складиште, 795,00 m², Pr;
- Нова пилана, 1.169,00 m², Pr;
- Складиште + децимирница, 1.472,00 m², Pr.

Густина изграђености: до 40 %.

Просјечно пожарно оптерећење: средње 1- 2 GJ/m².

Пожарне препреке: 1- 2 реда.

Снабјевање водом и другим средствима за гашење: Водоснабјевање се врши из градске водоводне мреже.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Складиште, IV;
- Фурнирница + складиште, IV;
- Управа, IV;
- Примарна прерада дрвета- пилана, IV;
- Котловница 1, IV;
- Котловница 2, IV;
- Сушара (4 коморе) + париона (1 комора), III;

- Складиште, IV;
- Нова пилана, IV;
- Складиште + децимирница, IV.

Максималан број корисника: 80 радника у I смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна (најмање са двије стране).

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: инсталисана (подземни и надземни хидранти), изведено 8 спољних хидраната.

Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана, број изведен у односу према величини објекта.

Систем ватродојаве: постоји.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: инсталисана.

Специфични објекти и инсталација:

- ✓ властита трафостаница, снага 400 kVA;
- ✓ 2 котловнице на чврсто гориво (дрво, пиљевина и дрвни отпад), снаге 1 + 2 MW₃;
- ✓ сушара за дрво, 4 коморе x 80 m³;
- ✓ парiona за дрво, 1 комора x 30 m³.

Постоји опасност од самозапаљења, експлозије и гасова сагорјевања.

Степен пожарне угрожености: II- III

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: није организована ватрогасна јединица, а радници су обучени у руковању ватрогасном опремом.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и

испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),

- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

3. „ЈОШНЕ” д.о.о. Костајница, ул. Видовданска бр. 13

Јошне д.о.о. Костајница се баве експлоатацијом шуме и шумском производњом, производњом резане грађе и елемената од букве, производњом цијепаног дрвета других производа од дрвета. Регионални је лидер у примарној дрвопреради са капацитетима за производњу резане грађе и елемената у свјежем и сухом стању.

Удаљеност од ПБЈ : 2,0 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4, К5

Дјелатност:

- ✓ експлоатација шуме и шумска производња - сјеча, извлачење и транспорт трупца,
- ✓ примарна прерада дрвета, израда елемената, резане грађе даске,
- ✓ сушење дрвета,
- ✓ цијепање и производња огревног дрвета,
- ✓ производња финалних производа од дрвета,
- ✓ складиштење дрвне масе и готових производа- елемената, транспорт.

Основне лако запаљиве и опасне материје:

- Дрвна маса (трупци, дрвни отпад, пиљевина);
- Резана грађа, даска, бродски под, ламперија,

Површина објекта и спратност: 4.000 m², Р,

Густина изграђености: до 20 %,

Просјечно пожарно оптерећење: Средње (1 - 2 GJ/m²),

Пожарне препреке: 1-2 реда,

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод, могућност кориштења воде из оближњег потока Бубњарица.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- управне просторије IV,
- производна хала IV,
- магацин готових производа III - IV,
- надстрешнице за готове производе III - IV,

Максималан број корисника: 80 радника у II смјени,

Излази за евакуацију: задовољавају,

Могућност прилаза објектима: са више страна,

Уређаји за одимљавање: нема,
 Вањска хидрантска мрежа: нема
 Унутрашња хидрантска мрежа: има.
 Систем ватродојаве: нема
 Стабилне инсталације за гашење пожара: нема
 Паник расвјета: нема.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

- Котловница на чврсто гориво- пиљевина и дрвени отпад,
- Властита трафостаница,
- Електроинсталације,
- Силос за пиљевину,
- Степен пожарне угрожености: III.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” број 71/12).

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати, а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

4. **СЗР Столарија**, вл. Станић Жељко и Драган Костајница, Мракодол,

Пилана је почела са радом 2008.године и бави се производњом резане грађе и елемената од тврдих и меких лишћара и четинара. Пилански објекат је смјештен непосредно уз магистрални пут Костајница – Нови Град. Хоризонтални габарити објекта су 8,00 x 40,00 m, а вертикални габарит је Пр док је на дијелу објекта 8,00 x 13,00 m, Pr +1. Удаљеност од ПВЈ : 5,0 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4, К5

Дјелатност:

- ✓ примарна прерада дрвета, израда елемената, резане грађе даске,
- ✓ природно сушење дрвета,
- ✓ цијепање и производња огревног дрвета,
- ✓ производња финалних производа од дрвета,
- ✓ складиштење дрвне масе и готових производа- елемената, транспорт.

Основне лако запаљиве и опасне материје:

- Дрвна маса (трупци, дрвени отпад, пиљевина);
- Резана грађа, даска, елементи, летва,...

Површина објекта и спратност; 420 m², Pr и Pr +1, Густина изграђености: до 20 %,

Просјечно пожарно оптерећење: Средње (1 - 2 GJ/m²),

Пожарне препреке: 1-2 реда,

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- производна хала са управом IV,
- магацин готових производа IV.

Максималан број корисника: 10 радника у I смјени,

Излази за евакуацију: задовољавају,

Могућност прилаза објектима: са више страна,

Уређаји за одимљавање: нема,

Вањска хидрантска мрежа: има

Унутрашња хидрантска мрежа: има.

Систем ватродојаве: нема

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема

Паник расвјета: нема.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

- Котловница на чврсто гориво- пиљевина и дрвени отпад,
- Електроинсталације,
- Силос за пиљевину,
- Степен пожарне угрожености: IIII.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању

ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” број 71/12).

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ изградити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати, а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

5. „САНА ЛИНЕА” а.д. Костајница, ул. Петра Пеције бб.

Сана Линеа а.д. Костајница има дугу традицију и у свом постојању до данас прошло је кроз неколико развојних фаза. Предузеће је основано давне 1947. године под именом БОСАНКА а од 1958. започиње њен развојни пут у оквиру комбината САНА, када је саграђена нова производна хала, ремонтиран стројни парк и отворено осам сопствених продавница. Потпуну трансформацију предузеће започиње 1970. године интеграцијом у тадашњи СОУР "Сана" Нови Град и за тај период велике су значајне организационе и технолошке промјене. Главна карактеристика тог периода је инвестирање у модернизацију и специјализацију производних капацитета а набавком модерних стројева и опреме прешло се на нови производни програм женских блуза. Властитим инвестицијама изграђена је нова и адаптирана је стара производна хала чиме су се створили услови за повећањем броја запослених.

Усвајањем нових технологија створени су услови за производњу модне одјеће а нарочито женских блуза, по чему је ово предузеће познато на иностраном тржишту а посебно на тржишту Њемачке. Од мале, технолошки застарјеле творнице, „Сана”, развила се у успјешно производно предузеће са разгранатом малопродајном мрежом, успјешно повезујући трикотажну производњу основног материјала са добро смишљеним програмом конфекционисања одјеће, те добро организованом продајом цјелокупне продукције у сопственим продавницама и преко велепродаје на домаћим и свјетским тржиштима. Изграђена је нова и адаптирана је стара производна хала чиме су се створили услови за повећањем броја запослених. У предузећу Сана Линеа је данас запослено 100 - 110 радника, а оно што даје специфичност наспрам других предузећа, поготово ван текстилне бранше, јесте то да је у потпуности вођена од стране жена. Од директора, преко шефа производње, па до посљедњег запосленог, све су жене. Овај женски менаџмент кроз године пословања се показао више него успјешан, спреман да се прилагоди на све промјене и ситуације у којима се предузеће нашло. И можда управо та црта женствености која краси „Сана Линеу” је фактор успјеха који јој не да да поустане.

Удаљеност од ПВЈ: 0,3 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5

Дјелатност:

✓ Текстилна производња - производња веша, трикотаже и конфекције.

✓ Складиштење сировина и готових производа.

Основне лако запаљиве и опасне материје: мазут за ложење, надземни резервоар В = 20.000 lit.

Површина објеката и спратност; 2600 m², Pr - приземље

Густина изграђености: до 30%.

Просјечно пожарно оптерећење: Средње (1 GJ/m²).

Пожарне препреке: 1- 2 реда.

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Производна хала IV
- Складиште бр. 1 IV
- Складиште бр. 2 IV
- Станица за претакање мазута IV

Максималан број корисника: 105 радника у I смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна, (са три стране).

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: изведена су три подземна хидранта.

Унутрашња хидрантска мрежа: изведена три зидна унутрашња хидранта, (број унутрашњих хидраната не задовољава, јер један унутрашњи хидрант покрива површину 15 m ватрогасним цријевом + 5m млазом воде под притиском. Вањска и унутрашња хидрантска мрежа се редовно контролише и испитује (уговор са СБО ИНЖИЊЕРИНГ - Добој).

Систем ватродојаве: има.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: има.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

- Котловница на мазут - топловодни котао снаге 750 kW - ТОПЛОТА - Загреб, аутоматски горионик за сагорјевање - ТЕРМОЕЛЕКТРО - Нови Сад;
- Димњак је изведен као зидани, довољне висине за одговарајућу вучу димних гасова;
- Компресорска станица за компримирани ваздух, радни притисак 6-8 бара, компресор НЛ1010 - ТРУДБЕНИК - Добој, резервоар за зрак 750 lit;
- Властита трафостаница: не постоји.

Степен пожарне угрожености: III.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. Гласник РС” број 71/12). Могуће штете и друге последице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже и система ватродојаве,

✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,

✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),

✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

6. „КАЈАК” д.о.о. Костајница, ул. Ивана Горана Ковачића бб

Привредно друштво „КАЈАК” д.о.о. Костајница запошљава тренутно 120 запослених радника. Производи фирме су бицикличка и друга спортска опрема, а производња је организована у чврстограђеном двоводном објекту, одговарајуће ватроотпорности. Објекат је оградањен индустријском оградом, а обезбјеђен је прилаз објекту с више страна.

Удаљеност од ПВЈ: 3 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5

Дјелатност:

- ✓ Текстилна производња - производња бицикличке опреме и спортске конфекције
- ✓ складиштење сировина и готових производа.

Основне лако запаљиве и опасне материје: нема

Површина објеката и спратност; 800 m²,

Приземље, на дијелу Р + 1

Густина изграђености: до 20 %.

Просјечно пожарно оптерећење: Ниско (до 1 GJ/m²).

Пожарне препреке: 1 - 2 реда.

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Производно пословни објекат - хала IV

Максималан број корисника: 120 радника, рад у II смјене.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна (са три стране).

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: изведена 3 три подземна хидранта.

Унутрашња хидрантска мрежа: изведена 2 зидна унутрашња хидранта.

Систем ватродојаве: има.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: има. Евакуациони путеви обиљежени.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

- Котловница за гријање - топоводни котао на чврсто гориво (дрво, угаљ);
- Димњак је изведен као зидани, довољне висине за одговарајућу вучу димних гасова;
- Компресорска станица за компримирани ваздух, радни притисак 6-8 бара;
- Властита трафостаница: не постоји.

Степен пожарне угрожености: III.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. Гласник РС” број 71/12).

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже и система ватродојаве,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

7. „ТЕКСТИЛ СТАНИЋ” д.о.о.
Костајница, ул. Ивана Горана Ковачића бб

Привредно друштво „ТЕКСТИЛ СТАНИЋ ” д.о.о. Костајница запошљава тренутно 60 запослених радника. Привредно друштво лохн послове за познатог купца, а производња је организована у чврстограђеном објекту, одговарајуће ватроотпорности. Објекат је изграђен у двије етажне, приземље и спрат, са управном зградом. Прилаз објекту је обезбјеђен са градске улице, с више страна.

Удаљеност од ПВЈ: 2 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5

Дјелатност:

✓ Текстилна производња - конфекције

✓ складиштење сировина и готових производа.

Основне лако запаљиве и опасне материје: нема

Површина објеката и спратност; 400 m², Pr + 1

Густина изграђености: до 40 %.

Просјечно пожарно оптерећење: Ниско (до 1 GJ/m²).

Пожарне препреке: 1 - 2 реда.

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Производно пословни објекат IV

Максималан број корисника: 60 радника, рад у II смјене.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна (са три стране).

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: није изведена (рачуна се на градску хидрантску мрежу).

Унутрашња хидрантска мрежа: није изведена.

Систем ватродојаве: има.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: има. Евакуациони путеви обиљежени.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

- Котловница за гријање - топоводни котао снаге 100 kW на чврсто гориво (дрво, угаљ);
- Димњак је изведен као зидани, довољне висине за одговарајућу вучу димних гасова;
- Компресорска станица за компримирани ваздух, радни притисак 6-8 бара;
- Властита трафостаница: не постоји.

Степен пожарне угрожености: III.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”

број 71/12). Послове ЗОП спроводи према уговору привредно друштво СБО ИНЖИЊЕРИНГ - Добој. Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже и система ватродојаве,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

8. „МАРИН” д.о.о. Костајница, Тавија бб. Привредно друштво „МАРИН” д.о.о. Костајница запошљава 4 радника. Врши мљење пшенице и производи пшенично брашно разних типова, мекиње и друге производе. Производња је организована у чврсто грађеном објекту, одговарајуће ватроотпорности. Силос за складиштење пшенице је армирано бетонске изведбе, запремине 400 тона. Годишња производња односно годишња прерада пшенице се креће око 1500 тона. Објекат је изграђен уз властити стамбени објекат, а обезбјеђен је прилаз објекту с више страна.

Удаљеност од ПВЈ: 3 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5

Дјелатност:

- ✓ мљење пшенице и производња брашна, сточне хране, мекиња.
  - ✓ складиштење сировина и готових производа.
- Основне лако запаљиве и опасне материје: нема

Површина објеката и спратност; 450 m², Приземље, Pг + 1

Густина изграђености: до 40%.

Просјечно пожарно оптерећење: Ниско (до 1 GJ/m²).

Пожарне препреке: 1 - 2 реда.

Снабјевеност водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Производни објекат - млин	IV
- Силос за пшеницу	V
- Пословни објекат	IV

Максималан број корисника: 4 радника, рад у II смјене.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна (са двије стране).

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: није изведена.

Унутрашња хидрантска мрежа: није изведена.

Систем ватродојаве: нема.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: има. Евакуациони путеви обиљежени.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности: нема.

Степен пожарне угрожености: III.

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Обуке редовно вршити најмање сваке три године у складу са чл.36. Закона о заштити од пожара („Сл. Гласник РС” број 71/12).

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у појединим објектима и дужи прекид производње.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на руковање пшеницом и брашном (сирова пшеница ускладиштена у силос склона самозагријавању и самозапаљењу, а ситна брашнаста прашина је експлозивна и лако запаљива),

- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

9. Станица за снабдјевање горивом моторних возила „**НЕСТРО**” Костајница

Станица за снабдјевање горивом је грађевински објекат намјењен за складиштење и прометовање нафтних горива за снабдјевање горивом моторних возила. Састоји се од подземних резервоара за складиштење горива, аутомата за точење горива, надстрешнице изнад аутомата, приступних саобраћајница и грађевинског објекта за малопродају и боравак запослених.

Удаљеност од ПВЈ: 2,5 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К1, К2, К5.

Дјелатност:

- ✓ малопродаја нафте и нафтних деривата,
- ✓ трговина ауто дијеловима, течностима и средствима за хлађење, мазивима и уљима,
- ✓ малопродаја прехранбене и непрехрамбене робе,
- ✓ малопродаја боца пропан бутана (8 kg),
- ✓ складиштење нафте и нафтних деривата, боца пропан бутана.

Основне лако запаљиве и опасне материје: нафта и нафтни деривати (БМБ 95, БМБ 98, ЕУРО 4, ЕУРО 5, лож уље), мазива и уља, пропан бутан гас у боцама од 8 kg.

Запремине подземних резервоара за складиштење нафтних горива и врста горива:

- подземни резервоар број 1, запремина 25000 литара, БМБ 98;
- подземни резервоар број 2, запремина 25000 литара, ЕУРО 5;
- подземни резервоар број 3, запремина 30000 литара, лож уље;
- подземни резервоар број 4, запремина 30000 литара, БМБ 95;
- подземни резервоар број 5, запремина 50000 литара, ЕУРО 4;

Аутомати за точење горива: 3 ком (2 дуплекса 3/2 и 2/2 и аутомат за лож уље)

Површина објекта и спратност; 120 m², Р + 1,

Густина изграђености: до 20%,

Просјечно пожарно оптерећење: Високо (веће од 2 GJ/m²),

Пожарне препреке: 1-2 реда,

Снабдјевеност водом и другим средствима за гашење: прикључак на градски водовод (притисак и проток воде су минимални и не задовољавају тражене нормативе).

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- објекат бензинске станице IV,

- подземни резервоари за нафтна горива V.

Максималан број корисника: 5 радника у I и II смјени,

Излази за евакуацију: задовољавају,

Могућност прилаза објектима: са више страна,

Уређаји за одимљавање: нема,

Вањска хидрантска мрежа: нема

Унутрашња хидрантска мрежа: нема.

Систем ватродојаве: инсталисан ватродојавни систем,

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема

Паник расвјета: нема.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

Дизел агрегат

Котловница - електро котло - Ело Блок WAИЛЛАНТ,

Степен пожарне угрожености: В (највећа пожарна угроженост).

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Сви радници имају положен стручни испит за руковање лако запаљивим и експлозивним материјама према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

Могуће штете и друге последице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у цијелом објекту и појединим просторијама.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,

- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ по могућности безбједити изградњу вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ редовно вршити прегледе система ватродојаве,
- ✓ посебну пажњу обратити на преглед електро инсталација и опреме у противексплозивној Ех изведби,
- ✓ лица која раде са лако запаљивим течностима и техничким гасовима у промету морају имати положен стручни испит за руковоаца према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

10. Нафтни терминал и станица за снабдјевање горивом моторних возила „ГАГИ ТРАНС” Костајница

Предузеће „ГАГИ ТРАНС” Костајница посједује више привредних субјеката као што су: нафтни терминал за складиштење и велепродају нафте и нафтних деривата, а састоји се од подземних резервоара за складиштење, претакачке руке, пумпи за претакање, приступних саобраћајница, индустријске ограде са капијама, станица за снабдјевање горивом која се састоји од подземних резервоара за складиштење горива, аутомата за точење горива, надстрешнице изнад аутомата, приступних саобраћајница и грађевинског објекта за малопродају и боравак запослених и ауто праона.

Удаљеност од ПВЈ: 2,5 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К1, К2, К5.

Дјелатност:

- ✓ складиштење нафте и нафтних деривата, ТНГ гаса и боца пропан бутана,
- ✓ малопродаја нафте и нафтних деривата и ТНГ гаса,

- ✓ трговина ауто дијеловима, течностима и средствима за хлађење, мазивима и уљима,
- ✓ малопродаја прехрамбене и непрехрамбене робе,
- ✓ услуге кафе бара и ауто праона,
- ✓ малопродаја боца пропан бутана (8 kg).

Основне лако запаљиве и опасне материје: нафта и нафтни деривати (БМБ 95, БМБ 98, ЕУРО 4, ЕУРО 5, лож уље), течни нафтни гас - ТНГ, мазива и уља, пропан бутан гас у боцама од 8 кг. Запремине подземних резервоара нафтног терминала за складиштење нафтних горива и врста горива:

- 11 подземних резервоара, појединачна запремина 50.000 литара;
- складиштење нафте и нафтних деривати (БМБ 95, БМБ 98, ЕУРО 4, ЕУРО 5, лож уље).
- ограђен индустријском оградом и са двије капије, кружни ток саобраћајница;
- обиљежен превентивним знаковима забране и опасности.

Запремине подземних резервоара бензинске станице за складиштење нафтних горива и врста горива (БМБ 95, БМБ 98, ЕУРО 4, ЕУРО 5, лож уље):

- подземни резервоар број 1, запремина 40000 литара;
- подземни резервоар број 2, запремина 40000 литара;
- подземни резервоар број 3, запремина 50000 литара;
- подземни резервоар број 4, запремина 50000 литара;
- подземни резервоар број 5, запремина 20000 литара.

С друге стране регионалног пута, код ауто праоне је смјештен надземни резервоар за лож уље, запремине 50000 литара, за малопродају и подземни резервоар за течни нафтни гас - ТНГ, запремине 30 m³.

Аутомати за точење горива: 2 ком (2 дуплекса 4/2, аутомат за ТНГ и аутомат за лож уље)

Површина објекта и спратност; 200 m², Пр,

Густина изграђености: до 30 %,

Просјечно пожарно оптерећење: Високо (веће од 2 GJ/m²),

Пожарне препреке: 1-2 реда,

Снабдјеვენост водом и другим средствима за гашење: прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- објекат бензинске станице IV
- аутопраона III
- подземни резервоари за нафтна горива V

- надземни резервоари за ТНГ гас V
Максималан број корисника: 14 радника у I и II смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна.

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: има; Нафтни терминал: 2 надземна + 1 подземни хидрант, а бензинска станица 3 подземна хидранта.

Унутрашња хидрантска мрежа: нема.

Систем ватродојаве: нема,

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема

Паник расвјета: нема.

Специфични објекти и инсталације, посебне опасности:

Дизел агрегат

Котловница - топоводни котао на лож уље,

Степен пожарне угрожености: В (највећа пожарна угроженост).

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: Радници су обучени у руковању ватрогасном опремом. Сви радници имају положен стручни испит за руковање лако запаљивим и експлозивним материјама према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могућа је тотална штета у цијелом објекту и појединим просторијама.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске и унутрашње хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и

периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),

- ✓ посебну пажњу обратити на преглед електро инсталација и опреме у противексплозивној Ех изведби,
- ✓ лица која раде са лако запаљивим течностима и техничким гасовима у промету морају имати положен стручни испит за руковаоца према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

11. „РИКОТТО” д.о.о. Костајница, Мракодол

РИКОТТО д.о.о. је фирма која се бави ремонтовањем цистерн И пословима металопрераде И одржавања.

Удаљеност од професионалне ватрогасне јединице: 5,0 km.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4 и К5.

Дјелатност:

- ✓ металопрерада;
- ✓ одржавање.

Основне лако запаљиве и опасне материје:

- ✓ користе се технички гасови у количинама опасним по настајање пожара и експлозије; Технички гасови у употреби су: угљени диоксид - CO₂, азот - N₂, кисеоник - O₂, ацетилен - C₂H₂, аргон Ar, компримирани ваздух притиска p = 8 бара.

Површина објекта и спратност: 400,00 m², Pr.

Густина изграђености: до 30 %.

Просјечно пожарно оптерећење: ниско < 1 GJ/m².

Пожарне препреке: 1-2 реда.

Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Водоснабдјевање се врши из градске водоводне мреже.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Производно пословна хала IV

Максималан број корисника: 10 радника у I смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна.

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: инсталисана (подземни и надземни хидранти).

Унутрашња хидрантска мрежа: није инсталисана.

Систем ватродојаве: не постоји
 Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
 Паник расвјета: није инсталисана.

Специфични објекти и инсталација:

- ✓ властита трафостаница.....1 ком;
- ✓ котловница на чврсто гориво.

Постоји опасност од samozапалења, експлозије и гасова, сагорјевања.

Степен пожарне угрожености: II - III

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара: није организована ватрогасна јединица, а радници су обучени у руковању ватрогасном опремом.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су велике штете на објектима.

Организациони и технички недостаци и мјере санације:

- ✓ иновирати План заштите од пожара,
- ✓ изградити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама,
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ редовно вршити обуку запослених из заштите од пожара са нагласком на лица која рукују запаљивим течностима, гасовима и експлозивним материјама,
- ✓ редовно вршити преглед вањске хидрантске мреже,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник,
- ✓ лица која раде са лако запаљивим течностима и техничким гасовима у промету морају имати положен стручни испит за руковоаца према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

12. Основна школа ОШ „ПЕТАР МЕЋАВА”, ул. Васе Пелагића бб

Јавна установа, основна школа ОШ „ПЕТАР МЕЋАВА”, намјењена је за пружање наставе за основно образовање од првог до деветог разреда. Рад је организован у намјенском објекту, спратности Пр + 2, са изграђеним учионицама за наставу, канцеларијама, холовима школе, санитарним чворовима, физкултурном салом, радионицом, зборницом и котловницом. Локација око објекта је уређена, изведене су приступне саобраћајнице са главне улице, неизграђене површине су хортикултурно уређене, засијане травом и украсним жбуњем и дрвећем. Локација објекта је ограђена индустријском оградом. Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km.

Дјелатност:

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К4, К5.

Дјелатност:

- ✓ основно образовање дјецe.

Основне лако запаљиве и опасне материје: нема.

Површина објеката и спратност: школска зграда 4020 m² (површина спортских терена 2500 m², а површина комплекса 9620 m²), Р + 2.

Густина изграђености: до 20 %

Просјечно пожарно оптерећење: ниско до 1 GJ/m²

Пожарне препреке: 2 реда

Снабјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорност:

- школска зграда IV

- спортска дворана IV

Максималан број корисника: 465 ученика, од којих је 37 + 8 ученика у двије подручне школе.

Број запослених радника: 49 запослених. Рад у двије смјене.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више стране.

Уређаји за одимљавање: нема.

Вањска хидрантска мрежа: не постоји.

Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана, изведено 5 ком унутрашњих зидних хидраната.

Систем ватродојаве: није инсталисан,

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: није инсталисана.

Специфични објекти и инсталације и посебне опасности:

- котловница: властита на чврсто гориво, инсталисана два котла снаге по 250 kW.

Степен пожарне угрожености: II

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара:

Радници су упознати са руковањем апарата за почетно гашење пожара.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су мање материјалне штете на појединим објектима.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ израдити План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама.
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ редовно вршити прегледе система ватродојаве,
- ✓ лица која раде у котловници и која рукују са топловодним котлом морају имати положене стручне испите за руковаоца,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

13. „СРЕДЊОШКОЛСКИ ЦЕНТАР”

Костајница, Тавија бб

Јавна установа „СРЕДЊОШКОЛСКИ ЦЕНТАР”, намјењена је за пружање наставе за средњошколско и стручно образовање од првог до четвртог разреда. Рад је организован у намјенском објекту, спратности Пр + 2, са изграђеним учионицама за наставу, канцеларијама, холовима школе, санитарним чворовима, фискултурном салом, радионицом, зборницом и котловницом. Локација око објекта је уређена, изведене су приступне саобраћајнице са главне улице, неизграђене површине су хортикултурно уређене, засијане травом и украсним жбуњем и дрвећем. Локација објекта је ограђена индустријском оградом.

Удаљеност од ПВЈ: 3,0 km

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К4, К5.

Дјелатност:

- ✓ средњошколско образовање дјецe.

Основне лако запаљиве и опасне материје: нема.

Површина објеката и спратност: школска зграда 3200 m² (површина спортских терена 2500 m², а површина комплекса 24000 m²), Р + 2.

Густина изграђености: до 20 %.

Просјечно пожарно оптерећење: ниско до 1 GJ/m².

Пожарне препреке: 2 реда

Снабјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Степен примјењености мјера и норматива заштите од пожара

Главни објекти и њихов степен ватроотпорност:

- школска зграда IV,

- спортска дворана IV.

Максималан број корисника: 355 ученика. Рад у једној смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више стране.

Уређаји за одимљавање: нема

Вањска хидрантска мрежа: не постоји.

Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана, изведено 7 комада унутрашњих зидних хидраната

Систем ватродојаве: није инсталисан.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: није инсталисана.

Специфични објекти и инсталације и посебне опасности:

- котловница: властита на чврсто гориво, инсталисана два котла снаге по 250 kW.

Степен пожарне угрожености: II

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара:

Радници су упознати са руковањем апарата за почетно гашење пожара.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су мање материјалне штете на појединим објектима.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ израдити План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама.
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ редовно вршити прегледе система ватродојаве,
- ✓ лица која раде у котловници и која рукују са топловодним котлом морају имати положене стручне испите за руковаоца,

- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

14. ЗУ ДОМ ЗДРАВЉА Костајница, ул.

Устаничка бб

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4, К5

- ✓ директна медицинска пракса (породична и специјалистичка медицина)
  - ✓ пружање здравствених услуга лицима
- Површина објекта и спратност: 780 m², површина комплекса 24000 m², Pr - приземље.
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење:
Прикључак на градски водовод.
Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Објекат IV.
Максималан број корисника: 5 амбуланти x 30 пацијената = 150 пацијената,
Број запослених : 35, амбуланте раде у I смјени, а хитна помоћ у Псмјене.
Излази за евакуацију: задовољавају,
Могућност прилаза објектима: са више страна,
Уређаји за одимљавање: нема,
Вањска хидрантска мрежа: инсталисана, изведни надземни хидранти (4 ком),
Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана.
Систем ватродојаве: постоји, изведен.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема,
Паник расвјета: нема,
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Котловница властита, на чврсто гориво (дрво, угаљ), инсталисан котао снаге 200 kW.
Степен пожарне угрожености: II
Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара:
Радници су упознати са руковањем апарата за почетно гашење пожара и унутрашњим зидним и вањским надземним хидрантима.
Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су мање материјалне штете на појединим објектима.
Организациони и технички недостаци:
✓ израдити План заштите од пожара,
✓ израдити План евакуације и спасавања у ванредним ситуацијама.
✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,

- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже и система ватродојаве,
- ✓ лица која раде у котловници и која рукују са топоводним котлом морају имати положене стручне испите за руковаоца,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

15. ЈПУ - Клуб за дјецу „КЕСТЕНКО”

Костајница, ул. Васе Пелагића 2б

- ЈПУ - Клуб за дјецу „КЕСТЕНКО”** Костајница, је установа намјењена за обављање васпитно образовних услуга и пружања услуга дневне бриге и чувања дјецe предшколског узраста, у објекту типа дјечијих вртића и јаслица, у зависности од узраста дјецe. Установа је регистрована са сљедећим основним дјелатностима: 85.01 васпитно образовна дјелатност и 88.91 дневна брига о дјеци предшколског узраста. Наведене услуге се пружају у чврсто грађеном објекту површине цца 523 m². ЈПУ - Клуб за дјецу „КЕСТЕНКО” Костајница тренутно брине о 38-оро дјецe а организује и предшколско васпитање за још 25 - оро дјецe. Сама услуга се састоји у комплетном организовању заједничког боравка дјецe у дјечијем вртићу у једној смјени, а он се састоји од самог пријема дјецe, организовања исхране, одмора, васпитно образовног рада са дјецом. За обављање наведених услуга обезбјеђени су и адекватни простори, (учионице, играонице, спаваонице, мокри чворови, кухиње, котловнице,...) и сви други садржаји неопходни за обављање предметне дјелатности. Стално је запослено петоро радника.
Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km
Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара: К3, К4, К5
Дјелатност:
✓ васпитно образовна дјелатност
✓ дневна брига о дјеци предшколског узраста
Површина објекта и спратност: 523 m², са већим и уређеним двориштем, Pr - приземље.
Густина изграђености: до 30 %

Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)

Пожарне препреке: 1 - 2 реда

Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Објекат IV.

Максималан број корисника: 38 + 25 + 5 = 68 дјеце и запослених,

Број запослених : 5, рад у I смјени.

Излази за евакуацију: задовољавају,

Могућност прилаза објектима: са више страна,

Уређаји за одимљавање: нема,

Вањска хидрантска мрежа: није инсталисана, рачуна се на градску хидрантску мрежу.

Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана, изграђена 2 унутрашња зидна хидранта.

Систем ватродојаве: није изведен.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема,

Паник расвјета: нема,

Специфични објекти и инсталације и посебне опасности

Котловница властита, на чврсто гориво (дрво, угаљ), инсталисан когао снаге 100 kW - ТОПЛИНГ.

Степен пожарне угрожености: II

Организованост и оспособљеност за акцију гашења пожара:

Радници су упознати са руковањем апарата за почетно гашење пожара и унутрашњим зидним хидрантима.

Могуће штете и друге посљедице у случају већег пожара: Могуће су мање материјалне штете на појединим објектима.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ израдити План заштите од пожара,
- ✓ израдити План евакуације и спашавања у ванредним ситуацијама.
- ✓ усвојити програм мјера заштите од пожара за наредну годину,
- ✓ апарате за почетно гашење пожара сервисирати а неисправне, одмах, замјенити новим,
- ✓ вршити редовне периодичне прегледе средстава рада, опреме и машина, електро и громобранских инсталација у складу са Правилником о поступку и роковима превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и превентивних и периодичних прегледа услова радне средине ("Сл. гласник РС", број 66/08, 52/09 и 107/09),
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње хидрантске мреже,

- ✓ лице које ради у котловници и које рукује са топловодним котлом мора имати положен стручни испит за руковаоца,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

Високи објекти (стамбени и пословно стамбени) у којима се окупља већи број лица:

1. **Пословно стамбени објекат**, ул. Светосавска 13

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km.

Врста објекта: Пословно стамбени.

Спратност објекта: Pг + 5.

Густина изграђености: до 30 %

Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)

Пожарне препреке: 1 - 2 реда

Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:

- Пословно стамбени објекат , степен ватроотпорности IV.

Максималан број корисника: 100 станара.

Излази за евакуацију: задовољавају.

Могућност прилаза објектима: са више страна.

Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.

Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана 2 унутрашња зидна хидранта (опрема комплетна).

Апарати за почетно гашење пожара: нема.

Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.

Паник расвјета: има.

Специфични објекти и инсталације и посебне опасности

Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ набавити апарате за почетно гашење пожара и поставити их према Прилогу ЗОП-а,
- ✓ редовно сервисирати и прегледати апарате за почетно гашење пожара (најмање 1х годишње),
- ✓ контролисати комплетност опреме у унутрашњим зидним хидрантима (1 х ватрогасно цријево Ø 52 mm x 15 m, 1 х млазница Ø 52 mm и коси вентил 2", смјештени у хидрантски ормарић 500 x 500 mm).
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже,

- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

2. **Пословно стамбени објекат**, ул. Светосавска 15

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 км
Врста објекта: Пословно стамбени.

Спратност објекта: Рг + 5.
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.
Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Пословно стамбени објекат, степен ватроотпорности IV.

Максималан број корисника: 100 станара.
Излази за евакуацију: задовољавају.
Могућност прилаза објектима: са више страна.
Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.
Унутрашња хидрантска мрежа: инсталирана 2 унутрашња зидна хидранта (опрема комплетна).
Апарати за почетно гашење пожара: посједује 3 ППА апарата за почетно гашење пожара.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
Паник расвјета: има.
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ редовно сервисирати и прегледати апарате за почетно гашење пожара (најмање 1 х годишње),
- ✓ контролисати комплетност опреме у унутрашњим зидним хидрантима (1 х ватрогасно цријево Ø 52 mm x 15 m, 1 х млазница Ø 52 mm и коси вентил 2", смјештени у хидрантски ормарић 500 x 500 mm).
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

3. **Пословно стамбени објекат**, ул. Светосавска 17

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 км
Врста објекта: Пословно стамбени.

Спратност објекта: Рг + 1.
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.
Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Пословно стамбени објекат, степен ватроотпорности IV.
Максималан број корисника: 50 станара.
Излази за евакуацију: задовољавају.
Могућност прилаза објектима: са више страна.
Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.
Унутрашња хидрантска мрежа: не посједује.
Апарати за почетно гашење пожара: 2 ком.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
Паник расвјета: има.
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ апарате за почетно гашење пожара редовно прегледати и сервисирати (1 х годишње),
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже, вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

4. **Пословно стамбени објекат**, ул. Светосавска 19

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 км
Врста објекта: Пословно стамбени.
Спратност објекта: Рг + 1.
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.
Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Пословно стамбени објекат, степен ватроотпорности IV.
Максималан број корисника: 50 станара.
Излази за евакуацију: задовољавају.
Могућност прилаза објектима: са више страна.
Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.
Унутрашња хидрантска мрежа: не посједује.

Апарати за почетно гашење пожара: 1 ком.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
Паник расвјета: има.
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ набавити апарате за почетно гашење пожара и поставити их према Прилогу ЗОП-а, а потом исте редовно прегледати и сервисирати (1х годишње),
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

5. **Пословно стамбени објекат**, ул. Васе Пелагића 1

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km
Врста објекта: Пословно стамбени.
Спратност објекта: Pr + 4 (два улаза).
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Пословно стамбени објекат , степен ватроотпорности IV.
Максималан број корисника: 100 станара.
Излази за евакуацију: задовољавају.
Могућност прилаза објектима: са више страна.
Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.
Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана, опрема некомплетна.
Апарати за почетно гашење пожара: 1 ком.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
Паник расвјета: има.
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ апарате за почетно гашење пожара редовно прегледати и сервисирати (1х годишње),
- ✓ комплетирати опрему у унутрашњим зидним хидрантима (1 х ватрогасно цријево Ø 52 mm x 15 m, 1 х млазница Ø 52 mm и коси вентил 2", смјештени у хидрантски ормарић 500 x 500 mm).

- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

6. **Пословно стамбени објекат**, Трг Краља Петра И Ослободиоца 1

Удаљеност од ПВЈ: 1,0 km
Врста објекта: Пословно стамбени.
Спратност објекта: Pr + 5.
Густина изграђености: до 30 %
Просјечно пожарно оптерећење: ниско (до 1 GJ/m²)
Пожарне препреке: 1 - 2 реда
Снабдјевање водом и другим средствима за гашење: Прикључак на градски водовод.

Главни објекти и њихов степен ватроотпорности:
- Пословно стамбени објекат , степен ватроотпорности IV.

Максималан број корисника: 100 станара.
Излази за евакуацију: задовољавају.
Могућност прилаза објектима: са више страна.
Вањска хидрантска мрежа: градска хидрантска мрежа.
Унутрашња хидрантска мрежа: инсталисана унутрашња хидрантска мрежа промјера Ø25 mm, (опрема некомплетна).

Апарати за почетно гашење пожара: 3 ком.
Стабилне инсталације за гашење пожара: нема.
Паник расвјета: има.
Специфични објекти и инсталације и посебне опасности
Гријање: индивидуално - ложење на чврсто гориво (дрво, угаљ) и гријање на електричну енергију.

Организациони и технички недостаци:

- ✓ апарате за почетно гашење пожара редовно прегледати и сервисирати (1х годишње),
- ✓ комплетирати опрему у унутрашњим зидним хидрантима (1 х ватрогасно цријево Ø 25 mm x 15 m, 1 х млазница Ø 25 mm и коси вентил 1", смјештени у хидрантски ормарић 500 x 500 mm).
- ✓ вршити редовно прегледе унутрашње и вањске хидрантске мреже,
- ✓ вршити редовно чишћење димњака од стране овлашћене организације и о томе сачинити одговарајући записник.

3. **ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

3.1. **Основне одредбе**

Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, материјално - техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају ради спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи, имовине и животне средине угрожених пожаром.

Заштита од пожара организује се и спроводи у свим мјестима и на свим објектима који су изложени опасностима од избијања и ширења пожара. Носилац организовања и спровођења заштите од пожара је општина, која доноси општински План заштите од пожара. Планом заштите од пожара општине Костајница, (у даљем тексту План) уређују се мјере и радње заштите од пожара које су дужне организовати и спроводити сва привредна друштва и друга правна лица, републички органи државне управе и други органи, предузетници и друга физичка лица, на подручју општине у циљу спречавања избијања и ширења пожара, откривања и гашења пожара, као и пружања помоћи у отклањању посљедица проузрокованих пожаром.

Организовање и спровођење мјера и радњи заштите од пожара, утврђених овим Планом, врши се у свим срединама и објектима и на свим мјестима гдје постоји опасност од настанка и ширења пожара. Организовање и спровођење заштите од пожара, као дјелатност од посебног друштвеног интереса за подручје општине врши се на основу Закона и других правилника, овог Плана и Одлуке о мјерама заштите од пожара, као и планова и других општих аката привредних и непривредних субјеката и заједница, (у даљем тексту: организације) и државних органа, (у даљем тексту: органи) на подручју општине.

Планови заштите од пожара организација и органа морају бити у складу са овим Планом и са другим прописима из области Заштите од пожара и достављају се на увид МУП-а, Републичкој инспекцијској служби - одјељење инспектората за заштиту од пожара.

Скупштина општине је највиши орган власти у оквиру права и дужности општине, на основу и у оквиру устава, закона и статута општине. Скупштина општине, у оквиру својих права и дужности поред осталог усваја План и обезбеђује Заштиту од пожара. У том смислу Скупштина општине се стара о успјешном функционисању Заштите од пожара на цијелом подручју општине и спровођењу прописаних мјера заштите од пожара.

Планом се утврђује процјена угрожености од пожара општинског подручја и појединих зона и објеката и начин употребе ватрогасних јединица и њихово садејство, систем обавјештавања и поступак у случају пожара, техничка опрема и средства за гашење пожара, начин снабђевања водом, путеви, бпролази и прилази, мјере потребне за успјешно функционисање и унапређење заштите од пожара са програмом извршења тих мјера и мјере чије извршење контролишу ватрогасне јединице и начин вршења те контроле.

Скупштина општине ће на основу овог Плана, донијети посебну Одлуку о мјерама заштите од пожара у којој ће поред одговарајућих мјера техничке природе, одредити организације и органе који су дужни основати ватрогасну јединицу и службу заштите од пожара, донијети своје планове заштите од пожара и опште и друге акте о заштити од пожара.

Начелник општине је извршни орган скупштине општине. Начелник општине је у оквиру права и дужности општине одговоран скупштини општине за стање у свим областима друштвеног живота, за спровођење политике и извршавање одлука, других прописа и општих аката скупштине општине и за извршавање закона и других прописа и општих аката, за чије извршавање нису одговорни други органи и за усмјеравање и усклађивање рада општинских органа управе и организације.

Начелник општине врши своја права и дужност на основу и у оквиру устава, закона и Статута општине, а поред осталог стара се о извршењу задатака у области заштите од пожара. У том смислу Начелник општине је дужан да стално прати стање заштите од пожара у општини и реализацију Плана заштите од пожара општине. Начелник општине, у случају пожара већих размјера, опасности да пожар угрози животе људи и имовину у већем обиму, када расположива ватрогасна јединица није у стању да сузбије пожар, на територији општине може наредити свим способним људима старијим од 18 година да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожене пожаром, као и да за потребе гашења пожара ставе на располагање алат, превозна и друга техничка и превозна средства.

Исто тако је дужан да најмање два пута годишње иницира расправу о стању заштите од пожара у општини, те да обезбједи да скупштина општине разматра стање заштите од пожара најмање

једном годишње. Физичка лица, грађани, у оквиру мјера утврђених Законом, овим Планом и Одлукама организују и уређују заштиту од пожара на подручју општине.

Прописане мјере и послови заштите од пожара, утврђени овим Планом, представљају основицу за вођење политике у области заштите од пожара на подручју општине. Осим мјера заштите од пожара утврђених Законом и важећим прописима, овим Планом утврђују се и односи сарадње организација и органа на подручју општине у спровођењу мјера заштите од пожара и одређују њихова права и дужности.

3.2 Права и дужности носилаца активности у организовању и спровођењу заштите од пожара

Носиоци активности у организовању заштите од пожара, дужни су улагати сталне напоре на подизању ефикасности заштите од пожара према својим могућностима и потребама, нарочито у ванредним условима гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама, користећи при том савремена достигнућа науке и технике. Привредна друштва и друга правна лица, предузетници, организације и органи на територији општине организују вршење послова заштите од пожара на начин којим се обезбеђује стручни надзор, као и праћење, анализирање, уочавање и отклањање неправилности које могу изазвати и проширити пожар или умањити ефикасност његовог гашења и спасавања људи и имовине угрожених пожаром и рјешавање других питања у дјелокругу заштите од пожара, те учешћа радника у припремању и спровођењу планова и програма са мјерама заштите од пожара и програма стручног оспособљавања.

Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара врши Министарство унутрашњих послова Републике Српске, путем Инспектората заштите од пожара. Инспекторат заштите од пожара, у оквиру свог дјелокруга и овлаштења извршава законске и друге прописе и мјере које се односе на вршење послова заштите од пожара, прати и анализира стање и појаве у области заштите од пожара; посебно организацију, методе рада и дјеловања заштите од пожара. Инспекторат заштите од пожара предлаже Скупштини општине покретање ширих акција превентивног и репресивног дјеловања у области заштите од пожара, врши надзор над спровођењем мјера заштите од пожара утврђених законом и

прописима донесеним на основу закона, као и овим Планом, утврђује под којим је околностима настао пожар и изворе његовог настајања.

Такође, налаже Скупштини општине доношење Плана заштите од пожара и других документа, којима се утврђују мјере и радње у вези са унапређењем и спровођењем заштите од пожара. Инспекторат сарађује у изради планова просторног уређења у односу на мјере заштите од пожара, подноси извјештаје скупштини општине о стању и проблемима у области заштите од пожара и предлаже мјере које треба предузети за спровођење и унапређење заштите од пожара, те врши и друге послове који су му Законом о заштити од пожара наложене. Прије доношења просторног, урбанистичког и регулационог плана, урбанистичког реда и урбанистичког пројекта потребно је прибавити мишљење МУП-а РС у погледу примјењених мјера заштите од пожара.

Надлежни Центар јавне безбједности путем инспектора за експлозивне материје и послове заштите од пожара врши контролу над радом ватрогасне јединице у погледу спремности и техничке опремљености јединице, стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца и способности ватрогасне јединице за гашење пожара.

Инспекторат заштите од пожара у дјелокругу вршења инспекцијских и других управних послова из области заштите од пожара, одговоран је у оквиру својих овлаштења за стање заштите од пожара у општини, као и да се у вршењу послова у тој области обезбједе прописани и на други начин утврђени услови, нарочито у погледу обезбеђења стручности у вршењу инспекцијских и других управних послова заштите од пожара и попуне тих послова са одговарајућим стручним кадровима.

У непосредном вршењу инспекцијских послова у области заштите од пожара, републички инспектори заштите од пожара и инспектори за експлозивне материје и послове заштите од пожара остварује сарадњу са организацијама и органима у погледу предузимања следећих мјера и то:

- ✓ налажу извршење поправке, реконструкције, доградње и преградње на објектима, инсталацијама и уређајима у сврху спречавања избијања или ширења пожара,
- ✓ налажу обезбјеђење сталног надзора на мјестима гдје су смјештене запаљиве материје,

- ✓ налажу уклањање грађевинских и других препрека, инсталација и уређаја који би у случају избијања пожара представљали сметњу за брзо и ефикасно спасавање људи и материјалних добара и гашење пожара,
- ✓ предлажу и иницирају набавку неопходне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара у привредним друштвима, другим правним лицима, као и њихово чување и одржавање у исправном стању,
- ✓ врше забрану даље градње објекта док се не отклоне недостаци у пројектној документацији,
- ✓ предлажу набавку недостајуће техничке опреме и средстава у ватрогасним јединицама, као и по другим питањима од интереса за спречавање избијања и ширења пожара.

Инспекторат заштите од пожара обезбеђује пружање стручне помоћи организацијама и органима у планирању потреба и примјени прописа из области заштите од пожара.

Општина спроводи јединствену политику развоја и даљег унапређења заштите од пожара, подстиче и усмјерава договарање и споразумјевање у области заштите од пожара, те рационалним кориштењем средстава, програмира, планира, усмјерава и прати развој заштите од пожара и усклађује га са другим плановима развоја и привредним кретањима на подручју општине. Даје иницијативу, мишљење и приједлоге за измјену и доношење планова и програма просторног, урбанистичког, регулационог и другог уређења општине са становишта заштите од пожара и учествује у њиховом доношењу, обезбеђује услове развоја и усклађује, путем образовних облика, образовне и друге активности и усмјерава акције и манифестације ка подизању степена противпожарне културе становништва.

Материјална основица за улагање у носиоце активности заштите од пожара на подручју општине, утврђује се и усклађује према потребама развоја заштите од пожара на подручју општине. У том циљу могу се донијети јединствени програми приоритетних улагања по годинама у веће и значајније објекте давалаца услуга.

У организовању и спровођењу заштите од пожара, научно-истраживачком раду треба дати одговарајуће мјесто и улогу. Консултанска активност и коришћење услуга стручних организација у тој области, засноване на научно-истраживачко-стручним сазнањима, треба да постане сталан и битан чинилац, посебно у погледу планирања, пројектовања и изградње система заштите од пожара и избора технолошког

процеса који пружа сигурност против појаве пожара и експлозије, образовања радних људи и грађана, истраживачког рада и испитивања материјала, опреме и средстава и њихових заштитних својстава и отпорности на топлоту и ватру, као и способности за њихову ефикасну употребу, те давање оцјене о тим налазима и пружања других услуга и сазнања у области заштите од пожара.

Организације и органи, носиоци су активности у организовању и спровођењу заштите од пожара и својим плановима и програмима рада и развоја утврђују мјере и радње којима се обезбеђује спровођење утврђене политике у области заштите од пожара на подручју општине. Предузимају и друге мјере које имају за циљ успјешно дјеловање и унапређење заштите од пожара.

Организације и органи својим програмима мјера заштите од пожара утврђују обавезе и задатке из планова заштите од пожара које сами доносе, а које треба извршити у времену за које се програм доноси. Рокови и начин извршења обавеза и задатака као и носиоци конкретних активности се тачно дефинишу. Организације и органи својим плановима и програмима развоја обезбеђују усклађивање и усмјеравање међусобних материјалних, друштвених и других потреба и интереса у области заштите од пожара. При остваривању циљева и интереса који су постављени планом, организације и органи дужни су да се ослањају на стручна и научна сазнања у области заштите од пожара.

Код израде планова просторног уређења (урбанистички план, регулациони план и др.) обезбједити примјену најновијих достигнућа и резултата истраживања у области заштите од пожара. При изради или измјени просторног и урбанистичког плана, утврђују се мјере заштите од пожара одређене законом и другим прописима и овим Планом. Нарочито треба водити рачуна о размјештају саобраћајница (путеви, пролази, прилази, паркиралишта и сл.) и њиховим димензијама, водоопскрбним објектима и њиховим капацитетима, размјештају индустријских зона и њиховој изолацији од стамбених цјелина и јавних објеката, складиштима и другим објектима за производњу и смјештај запаљивих течности, гасова и експлозивних материја, као и међусобној удаљености између објеката различите намјене унутар индустријске зоне.

Планови Цивилне заштите и планови заштите од пожара морају бити међусобно усклађени. Како на

територији општине Костајнице нема организованих мјесних заједница већ су све надлежности на самој општини, наведени планови се односе на општински ниво и исти морају бити међусобно усклађени, а надлежне службе и организације морају међусобно сарађивати и координисати планиране активности. Осим планирања мјера одређених Законом, мора се водити рачуна да програм заштите од пожара мјесне заједнице, обухвати непосредне потребе организација и начин спровођења заштите од пожара на мјесном подручју, (број ватрогасних јединица, њихову потребу оснивања, попуњеност и техничку опремљеност, организацију спровођења заштите од пожара у вишим стамбеним објектима, улици, насељу, дијелу насеља, путем организованих група за гашење пожара, организацију спровођења припрема и оспособљавање становништва за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром и др.)

СО Костајница - Одјељење за просторно уређење неће издати урбанистичку сагласност, односно одобрење за грађење објекта, њихову реконструкцију или адаптацију на мјесту на којем би постојала могућност опасности од пожара за друге објекте и за извођење радова на објектима који би могли пореметити постојеће стање безбједности у погледу заштите од пожара на том објекту или на сусједним објектима, ако инвеститор није прибавио противпожарну сагласност од ЦЈБ Приједор - одјељење за експлозивне материје и послове заштите од пожара или Републичког инспектората заштите од пожара, да су у техничкој документацији у потпуности примјењени прописи, стандарди и други нормативи заштите од пожара.

Одобрење за употребу изграђеног, реконструисаног или адаптираног објекта, грађевине или дијела објекта који представља економско-техничку цјелину и као такав може се самостално користити не смије се издати пре него што се утврди да су мјере и нормативи заштите од пожара предвиђени у техничкој документацији примјењени.

За објекте одређене намјене и са уграђеним инсталацијама и уређајима у функцији заштите од пожара, одобрење за употребу може се издати послје испитивања њихове исправности у складу са пројектним рјешењем и примјењеним стандардима и нормативима. Испитивања из претходног става могу вршити само овлашћене организације које су регистроване за ту врсту дјелатности.

Јавно предузеће шумарства „Шуме Српске”, Шумско газдинство Приједор - Шумска управа

Костајница, које газдују шумама у државној својини и Одјељење за привреду који врши надзор над газдовањем шумама у приватној својини, дужни су предузимати мјере за извршење закона и других прописа којима се уређује заштита шума од пожара, као и мјера одређених овим Планом.

Ради предузимања посебних мјера заштите од пожара у шумама угроженим од пожара, правна лица која газдују или управљају шумама, одредит ће шуме нарочито угрожене пожаром и својим Планом заштите од пожара, одредит ће мјере и активности на заштитити шума од пожара.

Потребно је предвидјети и посебне мјере заштите од пожара којима ће се нарочито утврдити:

- мјере заштите од пожара које се морају предузимати у шумама угроженим од пожара, као и мјере које ће се предузимати у случају гашења пожара,

- организацију заштите од пожара (организацију ватрогасних јединица, ватрогасних стража или дежурних лица оспособљених за гашење пожара у шумама као и њихов распоред на поједине одјеле заједно са опремом потребном за гашење пожара),

- организацију осматрачке службе са средствима везе и другим савременим дојавним средствима,

- картографски уцртане правце саобраћајница које омогућују брзе пролазе и прилазе ватрогасних јединица за случај гашења пожара, као и уцртана осматрачка мјеста и изворишта воде која се могу користити за гашење пожара на одређеном шумском подручју.

Мјере из претходног става ускладит ће се са овим планом.

У циљу спречавања и отклањања опасности од пожара у одређеним приликама, привредена друштва и друга правна лица, предузетници, организације и органи, у свом дјелокругу, обезбеђују дежурство, односно осматрачко - дојавну службу, потребну опрему и средства за гашење пожара и то:

- у објектима за вријеме одржавања јавних приредби, сајмова, изложби и сличних манифестација.

- у одређеним вањским просторима у вријеме када је повећана опасност од избијања и ширења пожара (жетва, сјетва, већа радилишта и слично).

Ако у појединим објектима и просторима, на подручју општине, није организовано вршење послова заштите од пожара у смислу претходних ставова или у другим сличним приликама, (државни празници, јавне манифестације и слично), скупштина општине одређује вршење тих послова на основу извршене процјене

повећане опасности од избијања и ширења пожара.

Одјељење за привредне дјелатности неће издати одобрење за одређену дјелатност носиоцима права кориштења, односно власницима и непосредним корисницима објеката који самосталним личним радом, или са средствима рада у својини грађана обављају угоститељску, занатску и сличну дјелатност, ако не спроведу мјере и нормативе заштите од пожара у тим објектима.

Општински орган управе у чији дјелокруг спадају инспекцијски послови (комунални, заштита на раду, грађевинско урбанистички, шумарски, пољопривредни, еколошки и други) у оквиру права и обавеза у вршењу инспекцијског надзора у одређеној области, одговорни су за придржавање прописа о просторном уређењу, заштити шума и усјева од пожара, заштите на раду, као и за придржавање и поштовање прописаних мјера заштите од пожара у овом Плану као и других прописа из области заштите од пожара. Органи управе из претходног става сарађују са Инспекторатом заштите од пожара у погледу, размјене мишљења и искуства и давању приједлога и других иницијатива за рјешавање питања заштите од пожара, као и међусобног обавјештавања о утврђеним неправилностима у спровођењу заштите од пожара од стране организација, органа и грађана. Организације и органи, установе као и грађани, у складу са Законом и овим Планом, доносе своје планове и санационе програме у вези са спровођењем и унапређењем заштите од пожара и путем својих стручних служби врше контролу извршења ових планова и програма.

Поред мјера заштите од пожара предвиђених законом и овим Планом, актима организација и органа, установа, утврдит ће се дјелокруг и одговорност менаџмента и извршних органа у погледу:

- ❖ праћења стања и спровођења превентивних мјера заштите од пожара,
- ❖ утврђивање одговарајућих елемената организације заштите од пожара,
- ❖ остварење заједничких интереса и потреба у заштити од пожара при одређеним облицима удруживања
- ❖ обезбјеђивању начина финансирања тих потреба.

Општим актом из претходног става, утврдит ће се права, обавезе о одговорности, као и овлаштења службе за послове заштите од пожара, односно лица која су као одговорна лица задужена за

спровођењу мјера заштите од пожара у организацији, органу или установи у погледу:

- ❖ спровођења мјера које се односе на оспособљавање и упознавање запослених са опасностима од пожара везаним за њихова радна мјеста,
- ❖ одржавање средстава за почетно гашење пожара у исправном стању и намјенском употребом наведене опреме,
- ❖ програмом предложених мјера заштите од пожара од стране стручне службе, односно радника који су као одговорна лица дужни старати се о спровођењу мјера заштите од пожара,
- ❖ финансијског плана потреба за реализацију програма мјера заштите од пожара.

Такође, потребно је утврдити обавезе и одговорност радника који су одговорни за послове техничког развоја и изградње објеката, у погледу правилности примјене мјера заштите од пожара које се односе на изградњу, доградњу, реконструкцију и адаптацију објеката, уређаја и инсталација и других мјера неопходних за ефикасно спровођење и унапређење заштите од пожара урадним и технолошким процесима и на радним мјестима.

У обављању послова и радних задатака радника, утврдити обавезе и одговорност у погледу спровођења мјера заштите од пожара и његовог учешћа у организованом спровођењу и унапређењу заштите од пожара у организацијама и органу, а посебно:

- ✓ да буде упознат са опасностима од пожара везаним за послове и задатке на које је распоређен, као и са мјерама и средствима за почетно гашење пожара и практичном употребом ватрогасне опреме,
- ✓ за обавезно учествовање у акцији гашења пожара и употреби опреме и средстава,
- ✓ за намјенску употребу и одржавање у исправном стању опреме за почетно гашење пожара,
- ✓ да пријави све недостатке и кварове, који би могли узроковати појаву пожара и тако угрозити безбједност људи и имовине,
- ✓ да буде упознат са материјалном и другом одговорности због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара.

Организације које се баве ускладиштењем или трговином експлозивним материјама, запаливим течностима или гасовима, утврдит ће мјере о понашању радника који рукују тим материјама у складишним и продајним радним мјестима у циљу обезбјеђења од експлозије, пожара и могуће злоупотребе, а нарочито:

- ✚ превентивне мјере којима се уклања или умањује опасност од настанка пожара и експлозије,
- ✚ превентивне мјере којима се обезбеђује успјешно гашење пожара,
- ✚ превентивне мјере којима се обезбеђује евакуација и спашавање запослених радника, гостију и средстава у случају опасности од пожара и експлозије,
- ✚ организовање и спровођење специјалистичке обуке радника које непосредно рукују лакозапаљивим и експлозивним материјама или врше обезбеђење истих, према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима („Сл.гласник РС” број 23/12).
- ✚ права, обавезе и одговорност радника у обављању послова и радних задатака на мјестима везаним за руковање лакозапаљивим и експлозивним материјама и на радним задацима који се односе на обезбеђење лакозапаљивих и експлозивних материја, те њихову стручну спрему,
- ✚ врсту и количину опреме и средстава за гашење пожара,
- ✚ начин периодичне контроле извршења одређених мјера заштите од пожара.

Заједнице етажних власника и власници појединачних стамбених објеката у складу са Законом, овим Планом и другим прописима о заштити од пожара, обезбеђују објекте са прописаном опремом и средствима за гашење пожара, те предузимају и друге мјере заштите од пожара које одреди Инспекторат заштите од пожара. У сарадњи са Министарством просвјете израдити и реализовати Програм масовног образовања и пропаганде из области заштите од пожара и то посебно за ђаке у школама, а посебно за грађане мјесних заједница.

Организовање ватрогасних јединица за потребе превентивног дјеловања, гашења пожара и спасавања људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, спроводит ће се на подручју општине на територијалним основама и према потреби, у привредним друштвима и другим правним лицима. У складу са основама из претходног става, општина оснива професионалне или добровољне ватрогасне јединице, у зависности од броја становника, површини територије општине и у зависности од економске моћи саме општине, док се у привредним друштвима, на основу извршене категоризације

према Правилнику о условима, основама и мјерилима за разврставање предузећа и других правних лица, државних и других органа и предузетника у одговарајуће категорије угрожености од пожара („Службени гласник РС”, бр. 53/13).

Скупштина општине Костајница је основала добровољно ватрогасно друштво и ватрогасну јединицу, узимајући у обзир да општина има знатно мање од 20.000 становника, а територија општине је цца 85 км². Уколико се организују добровољне ватрогасне јединице у мјесним заједницама, привредним друштвима и одређеним организацијама, учествоват ће, такође, у спровођењу мјера спречавања и отклањања опасности од пожара, у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарних непогода. Они, такође, усклађују вршењу својих послова и задатака и своје оперативне планове са овим Планом заштите од пожара.

Добровољна ватрогасна јединица на подручју општине мора бити кадровски, материјално и стручно оспособљена за ефикасно дјеловање у гашењу свих врста пожара, те у том циљу разрађује оперативне планове акције гашења пожара на важнијим објектима организација и органа, стамбеним објектима, пољопривредним и шумским газдинствима. Најмање једном годишње треба изводити вјежбе према тим плановима, при чему могу учествовати и друге ватрогасне јединице и јединице цивилне заштите на подручју општине.

Општина и Добровољна ватрогасна јединица требају у свом раду предвидјети као стални задатак рад на организовању и даљем развијању добровољних ватрогасних јединица, оспособљавању и обучавању професионалних и добровољних ватрогасаца у привредним друштвима, другим правним лицима и организацијама и у том правцу, посебно подстицати активности да у сваком већем привредном друштву буде одређен број ватрогасаца. Добровољно ватрогасно друштво и јединица, могу се удружити у ватрогасни савез и друга стручна удружења на нивоу Републике.

Добровољно ватрогасно друштво и јединица прати и предлаже одговарајуће мјере у циљу обезбеђења спровођења јединствене политике и усклађивања спровођења мјера заштите од пожара са токовима развоја привредних и других дјелатности на подручју општине, а нарочито за:

- ✚ стварање основа за савременије опремање добровољне ватрогасне јединице и ватрогасног друштва,

- ✚ на захтјев општине, врши послове надзора, који се односе на благовременост и повећање ефикасности ватрогасне интервенције, функционалност и исправност водозахвата, хидраната, апарата за почетно гашење пожара, димовода, одлагање запаљивих течности и гасова и других запаљивих материјала у подрумима, на таванима и другим просторијама које представљају опасност, проходност пожарних путева и прилаза електричним разводним ормарима и таблама, хидрантима, апаратима за почетно гашење пожара, блокадним вентилима гасних инсталација и инсталација са запаљивим течностима, забрану коришћења отвореног пламена и забрану пушења у пожарно угроженим зонама и друге послове заштите од пожара. Наведене послове могу вршити само ватрогасци са положеним стручним испитом за руководиоца акције гашења пожара. О извршеним прегледима се прави записник са приједлогом мјера за отклањање узрока који могу довести до избијања пожара и који се доставља и власнику објекта који се контролише. У случају непредузимања адекватних мјера на отклањању наведених узрока и неправилности од стране власника објекта, а које могу довести до избијања пожара, обавјештава се Инспекторат заштите од пожара,
- ✚ усмјеравање и координирање акција и манифестација добровољне ватрогасне јединице и ватрогасног друштва у циљу развоја и популаризације заштите од пожара,
- ✚ праћење и анализирање извршења планова и програма рада и развоја добровољне ватрогасне јединице и ватрогасног друштва,
- ✚ организовање и спровођење образовно-пропагандних активности за развој ватрогаства и опћенито унапређење заштите од пожара,
- ✚ остварује потребну сарадњу са органима управе, организацијама и заједницама у припремању приједлога мјера и активности за успјешно организовање, савременије опремање и даљи развој ватрогасне јединице и друштва,
- ✚ пружа стручну помоћ иницијативним органима у организовању ватрогасних јединица и у стручном оспособљавању и усавршавању ватрогасних кадрова,
- ✚ предузима и друге мјере којима се доприноси обезбеђењу услова за остваривање циљева и задатака заштите од пожара према потребама и материјалним могућностима у појединим областима рада и у општини у складу са законом и овим Планом.

4. НАЧИН УПОТРЕБЕ ВАТРОГАСНИХ ЈЕДИНИЦА И САДЕЈСТВО СА ДРУГИМ ВАТРОГАСНИМ ЈЕДИНИЦАМА

4.1 Основни задаци ватрогасних јединица:

- ❖ да по дојави пожара, одмах, приступи гашењу пожара, спашавању људи и имовине и отклањању последица насталих услед пожара, без обзира на то чија су материјална добра у питању;
- ❖ да врше спашавање људи и материјалних добара угрожених и другим елементарним непогодама и тежим несрећама, у оквиру дјелокруга властитих послова, односно, према својој оспособљености и опремљености;
- ❖ да спроводе превентивне мјере заштите од пожара у виду надзора и контроле спровођења мјера заштите од пожара од стране привредних друштава, других правних лица, органа и јавних установа, предузетника и физичких лица, у циљу спречавања и отклањања опасности од пожара;
- ❖ да спроводе стручно оспособљавање ватрогасаца за успјешно вршење основних задатака, а првенствено гашење пожара, које се огледа у организовању показних вјежби, едукацији и другим начинима оспособљавања;
- ❖ да врше оспособљавање и обучавање људи и грађана за успјешно превентивно дјеловање у заштити од пожара и учешће у самом гашењу пожара;
- ❖ да врше обучавање јединица ЦЗ у мјесним заједницама, привредним друштвима и другим правним лицима, за успјешно превентивно дјеловање у заштити од пожара и учешће у самом гашењу пожара; да врше пропагирање ватрогаства и унапређење заштите од пожара,
- ❖ да врше израду оперативно-тактичких планова гашења пожара за појединачне објекте;
- ❖ вођење евиденција о пожарима и елементарним непогодама као и евиденцију о учешћу у гашењу пожара и спашавању и евакуацији људи и материјалних добара;
- ❖ да врше обавјештавање Центра јавне безбједности Приједор, одмах, по извршеној ватрогасној интервенцији на гашењу пожара и спашавању људи и имовине, угрожене од пожара; да на захтјев скупштине општине да достављају сталне и повремене извјештаје који се тичу послова заштите од пожара;

Друге асистенције	7	7	13	9	6	18	7	5	11	14	9	17	123
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	7	7	13	9	6	18	7	5	11	14	9	17	123
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 123 АСИСТЕНЦИЈЕ													

Табела II: Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2006. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	3	3	4	-	-	-	-	-	-	1	1	2	14
Контејнер за смеће	3	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	6
Шумски пожар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...)	-	-	-	4	1	-	-	-	3	2	-	-	10
Пожара по мјесецима	6	3	4	5	1	-	-	1	3	3	2	2	30
УКУПНО ПОЖАРА: 30 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	3	11	9	22	7	7	14	3	9	11	6	13	115
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	3	11	9	22	7	7	14	3	9	11	6	13	115
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 115 АСИСТЕНЦИЈА													

Табела III: Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2007. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	5	3	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	13
Контејнер за смеће	2	-	-	1	-	-	-	1	-	3	-	-	7

Шумски пожар	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	2	-	7
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...	-	-	-	3	4	-	-	-	3	6	-	-	16
Пожара по мјесецима	7	3	3	4	4	-	-	1	6	11	3	1	43
УКУПНО ПОЖАРА: 43 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	2	17	4	6	11	9	7	8	5	12	4	7	92
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	2	17	4	6	11	9	7	8	5	12	4	7	92
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 92 АСИСТЕНЦИЈЕ													

Табела IV : Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2008. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	6	3	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	14
Контејнер за смеће	1	-	1	-	-	1	-	-	3	-	2	-	8
Шумски пожар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...	1	-	-	-	-	-	-	-	3	4	5	-	13
Пожара по мјесецима	7	3	2	-	-	1	-	-	6	4	9	2	35
УКУПНО ПОЖАРА: 35 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	10	7	6	9	13	4	5	8	8	11	9	2	92
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по	10	7	6	9	13	4	5	8	8	11	9	2	92

пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	3	-	7
Пожара по мјесецима	4	4	2	2	-	-	2	-	4	5	4	4	31
УКУПНО ПОЖАРА: 31 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	9	11	7	16	5	9	7	13	3	6	11	14	111
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	9	11	7	16	5	9	7	13	3	6	11	14	111
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 111 АСИСТЕНЦИЈА													

Табела VII : Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2011. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Помоћни (штале, гараже...)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	2	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	16
Контејнер за смеће	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Шумски пожар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...	-	1	2	-	-	-	-	3	4	7	1	-	18
Пожара по мјесецима	3	8	6	-	-	-	-	3	5	7	1	4	37
УКУПНО ПОЖАРА: 37 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	9	7	13	18	9	3	6	9	9	4	5	7	99
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	9	7	13	18	9	3	6	9	9	4	5	7	99
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 99 АСИСТЕНЦИЈА													

Табела VIII: Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2012. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Контејнер за смеће	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Шумски пожар	-	-	17	2	1	-	-	-	-	-	-	-	20
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...)	1	4	6	1	-	-	1	3	-	2	-	-	18
Пожара по мјесецима	5	4	23	3	1	-	2	3	-	2	1	-	44
УКУПНО ПОЖАРА: 44 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	24	27	32	5	22	16	32	50	27	15	9	5	264
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	24	27	32	5	22	16	32	50	27	15	9	5	264
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 264 АСИСТЕНЦИЈЕ													

Табела IX : Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2013. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Димњак и димовод	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6
Контејнер за смеће	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Шумски пожар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта,	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	3

кукурузишта, дивље депоније смећа,...													
Пожара по мјесецима	2	1	1	1	-	-	-	1	-	2	-	4	12
УКУПНО ПОЖАРА: 12 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге асистенције	8	6	10	11	6	12	7	13	7	9	3	6	98
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	8	6	10	11	6	12	7	13	7	9	3	6	98
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 98 АСИСТЕНЦИЈА													

Табела X : Преглед врста и карактеристике пожара на подручју општине у 2014. години:

Мјесец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно
Класификација пожара према врсти угроженог објекта:													
Стамбени (стан, кућа,...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производни и пословни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћни (штале, гараже...)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Електро и друге инсталације (гас)	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	-	4
Димњак и димовод	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Контејнер за смеће	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Шумски пожар	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Пожари ниског растиња и пољопривредних усјева (ливаде, усјеви, стрњишта, кукурузишта, дивље депоније смећа,...	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Пожара по мјесецима	3	-	3	1	2	-	-	-	-	1	-	-	11
УКУПНО ПОЖАРА: 11 ПОЖАРА													
Класификација других интервенција ватрогасне јединице:													
Саобраћајни удеси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поплаве	-	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-	5
Друге асистенције	4	4	4	2	10	12	19	12	5	5	1	1	79
Лажне дојаве и узбуне	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асистенције по мјесецима	4	4	4	2	11	13	20	13	6	5	1	1	84
УКУПНО АСИСТЕНЦИЈА: 84 АСИСТЕНЦИЈЕ													

АНАЛИЗА УЗРОКА ПОЖАРА И АСИСТЕНЦИЈА:

Из наведених статистичких пожара можемо закључити да су најчешћи пожари:

🔥 пожари димњака и димовода;

- ✚ пожари контејнера;
- ✚ пожари ниског растиња.

Пожари димњака су карактеристични у грејној сезони, (годишњи период октобар - април), што актуелизује организовање **димњачарске службе** у оквиру ватрогасне јединице. У зависности од временских и климатских услова, имамо и повећање броја шумских пожара, тј. у вријеме жарких љета, када вањска температура погодује избијању шумских пожара. Такође, у вријеме чишћења њива, ливада, ораница, (рано прољеће и касна јесен, односно, прије сјетве и припреме за орање) јавља се повећан број пожара на ниском растињу. За тренд осталих пожара, можемо констатовати да се њихов број смањује, а такође и број укупних пожара у задње двије године се доста смањило. Томе су, свакако, ишле на руку и климатске и временске неприлике у прољетном и љетном периоду, када су се јавиле интензивне кише, поплаве и клизишта, што је имало за резултат повећан број других интервенција. У вези с овим треба дефинисати и потребе за обезбјеђење додатних материјално техничких средстава и опреме за Добровољну ватрогасну јединицу. Ово се посебно односи на акције гашења шумских пожара, (набавка метли за гашење шумских пожара, напртњача и брентача, моторних ланчаних пила, теренских возила са резервоарима воде и цријевима за гашење пожара и др.), затим на набавку разних врста ватрогасних цријева, наставака, млазница и друге ватрогасне опреме. У последње двије године је дошло до вишеструког увећања броја интервенција у елементарним непогодама, првенствено у поплавама, а за које Добровољна ватрогасна јединица Костајница практично није уопште опремљена. Због тога је потребно планирати набавку пумпи и цријева за избацивање воде из подрума, чамца с ванбродским мотором, ронилачка одијела,...

4.3 Увезаност заштите од пожара у систему цивилне заштите општине:

На нивоу општине планирање заштите и спашавања од пожара обухвата: организовање и припремање снага за гашење пожара, организацију осматрања и обавјештавања о појавама пожара, гашење и локализовање пожара, спашавање људи и материјалних добара из објеката и подручја угрожених пожаром.

У спровођењу овог Плана најнепосредније се ангажују:

- ✓ Начелник општине Костајница;
- ✓ Општински штаб за цивилну заштиту;

- ✓ Добровољна ватрогасна јединица Костајница.

У случају избијања пожара већих размјера када расположива ватрогасна јединица не може сузбити пожар, Начелник општине тражи помоћ и ангажовање Територијалних ватрогасних јединица из сусједних општина, а преко Одсјека цивилне заштите, може наредити ангажовање свих способних грађана на подручју општине, старијих од 18 година, да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и да за потребе гашења пожара ставе на располагање алат, превозна, техничка и друга средства.

Општински штаб цивилне заштите Костајница и члан штаба за заштиту од пожара непосредно врше провођење овог плана приликом појаве већих пожара. Код редовног стања, гашење пожара врши Добровољна ватрогасна јединица Костајница.

Код већих пожара ангажују се додатне снаге цивилне заштите, становништво, Територијалне ватрогасне јединице сусједних општина и полиција. Општински штаб врши руковођење код гашења већих пожара и координацију ангажованих снага у гашењу пожара.

Општински штаб цивилне заштите по потреби обезбјеђује допунске снаге, организује пружање помоћи и превоз, те по потреби врши снабдјевање са храном и другим артиклима.

4.4 Оперативне зоне дјеловања Добровољне ватрогасне јединице

За гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара утврђују се оперативне зоне дјеловања Добровољне ватрогасне јединице Костајница на територији општине Костајница, и то:

- ✚ Добровољна ватрогасне јединице Костајница дјелује на цијелој територији општине Костајница, тј. цијела територија општине представља оперативну зону дјеловања Добровољне ватрогасне јединице Костајница.

У случају да **Добровољна ватрогасна јединица Костајница** није у могућности да сама угаси пожар, старјешина јединице тражи помоћ од других Територијалних ватрогасних јединица а првенствено од ватрогасне јединице ПВЈ Нови Град, ПВЈ Козарска Дубица и ПВЈ Приједор.

4.5 Начин употребе Ватрогасних јединица

Начин употребе ватрогасне јединице зависи од:

- мјеста појаве пожара и могућности његовог ширења,
- величине пожара,
- врсте материјала који је захваћен пожаром,
- врсте и намјене објекта,
- степена угрожености људи и материјалних добара,
- техничке опремљености ватрогасне јединице на локацији и др.

Добровољна ватрогасна јединица Костајница по правилу дјелује у својој оперативној зони код избијања пожара и у случају неких других елементарних непогода. Добровољна ватрогасна јединица Костајница дужна је, да одмах по сазнању да је избио пожар, приступе његовом гашењу и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром без обзира о чијој се имовини ради.

Добровољна ватрогасна јединица Костајница, дужна је да учествују у пружању помоћи у отклањању опасности и последица и код других елементарних непогода у складу са Планом цивилне заштите од природних и других несрећа општине Костајница, у свом дјелокругу рада и у зависности од властите оспособљености и опремљености.

Код великих и катастрофалних пожара, када у гашењу учествује и садејствује више јединица, по потреби, формира се оперативни штаб за гашење пожара, као и командни пункт који је у вези са Општинским штабом цивилне заштите.

Ватрогасци, који нису професионално запослени у Добровољној ватрогасној јединици, врше послове одређену накнаду за та лица. Добровољни ватрогасци који су радном односу у другом привредном друштву, имају право на накнаду плате за вријеме одсуствовања с посла, када учествују у саставу Добровољне ватрогасне јединице на гашењу пожара, пословима евакуације и спасавања угрожених пожаром и другим елементарним непогодама. Ако се на тражење овлашћеног лица, гашење пожара, послови евакуације и спасавања угрожених пожаром и другим елементарним непогодама, врше на територији друге општине, накнада плате се врши на терет те општине које се врше наведени послови.

4.6 Употреба ватрогасних јединица ван територије општине Костајница и обратно:

У случају већих и катастрофалних пожара, Начелник општине или лице које он овласти, затражит ће помоћ од сусједних општина: Нови

Град, Козарска Дубица, Приједор, Градишка и других, да са својим територијалним и добровољним ватрогасним јединицама учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених у пожару.

Добровољна ватрогасна јединица Костајница може се ангажовати у гашењу пожара на територији других општина, када се то затражи а сагласност за ангажовање добровољне ватрогасне јединице изван територије општине, даје Начелник општине.

Добровољна ватрогасна јединица Костајница, када учествују у гашењу пожара изван своје оперативне зоне, учествују по правилу највише до половине својих оперативних ватрогасаца и Материјално техничких средстава, ако се другачије не нареди.

Прије упућивања дијела ватрогасаца ван подручја општине Костајница, старјешина јединице је дужан наредити приправност осталих припадника добровољне ватрогасне јединице.

4.7. Садејство код великих пожара и редослед употребе ватрогасних јединица:

Пожари се дјеле према величини и интензитету на следеће врсте: мали пожар, средњи пожар, велики пожар и катастрофалан пожар. У зависности од врсте пожара предвиђа се и организација гашења пожара.

Под појмом „**Велики пожар**” се сматра онај пожар, када је ватром захваћен најмање један цијели спрат објекта или читав објекат. На отвореном простору, под великим пожаром се сматрају веће површине и веће количине горивог материјала, (отворена складишта, шумски или пољски пожари).

У случају великих пожара руководиоца акције гашења и Општински штаб воде рачуна о следећем:

- ❖ планирању, прикупљању и анализи информација, те изради плана акције гашења;
- ❖ формирању пожарне линије, сигурном извођењу напада и завршном гашењу;
- ❖ осигуравању подршке материјално техничких средстава и добара, обезбјеђивању људства и опреме за гашење;
- ❖ руковођењу акцијом, координацијом и спровођењу мјера на сузбијању и гашењу пожара.

Посебно је значајна организација гашења пожара код шумских пожара који су најчешћи па ћемо их обрадити.

Организација гашења разрађена је од малог, средњег, великог и до катастрофалног пожара, који се могу јавити на подручју шумског комплекса Шумске управе Костајница на следећи начин:

- ✚ **Мали пожар:** у случају малог пожара ангажују се запослени на лицу мјеста, који су оспособљени за гашење пожара на радилишту или ватрогасно одјељење - оперативна противпожарна група ШУ Костајница на мјесту пожара.
- ✚ **Средњи пожар:** у случају средњег пожара ангажује се Добровољна ватрогасна јединица Костајница за гашење на радилиштима, а по потреби јединице цивилне заштите. У том случају Руководилац акције гашења пожара Добровољне ватрогасне јединице Костајница, непосредно руководе ватрогасцима и ватрогасним возилима на мјесту пожара.
- ✚ **Велики пожар:** У случају великог пожара, поред постојеће Добровољне ватрогасне јединице Костајница ангажују се: Територијалне ватрогасне јединице сусједних општина, (Нови Град, Козарска Дубица, Приједор, Градишка, Лакташи, Бања Лука) организације са механизацијом (грађевинске машине, трактори, превентивна средства и др.), водоприведна предузећа с пумпама и др.
- ✚ **Катастрофалан пожар:** У том случају се поред наведених јединица и организација са механизацијом ангажују и јединице Оружаних снага БиХ, ЦЗ и друге, а формира се и општински штаб за гашење пожара.

Шумски пожари се, иначе, још дијеле на: подземне, приземне и високе пожаре.

Подземни пожари су пожари код којих ватра захвата гориви материјал испод површине земље и тешко се уочавају и гасе. Ефикасно гашење подземних пожара се спроводи копањем канала и јарака око простора захваћеног пожаром, а дубина јарка мора бити већа од дубине коју је захватила ватра, те ширина канала је мин 30 см. Копање канала се најлакше врши грађевинским машинама или тракторима заоравањем бразда ако је могућ прилаз технике, а у супротном, канали се ручно копају. У случају ручног копања распоређује се људство дуж формиране линије одбране на цца

сваких 5 м и исти дежурају на датим дионицама док се ватра не угаси.

Приземни пожар

Приземни пожар је пожар ниског грања и растиња, траве и шумског отпада на површини земље и он се најчешће јавља у предметним шумама, (80% свих пожара). Начин гашења зависи од количине горивог материјала, његове густине и компактности, па се примјењује метод директног гашења ватре или изградња противпожарних препрека, уклањањем горивих материјала.

Директно гашење се примјењује када се ради о мањој количини горивог материјала, а гашење се врши ручним алатом, водом, земљом. У случају гашења ручним алатом (лопата, ашов, шумске метле и млатилице, грабље и др.) људство се распоређује дуж одбрамбене линије, на растојању од неколико метара, а само гашење се врши ударањем по ватри, одстрањивањем кисеоника, тј. загушивањем. Директно гашење ватре земљом или пјеском се може вршити уколико то дозвољава само земљиште (ако је пјесковито, или се лако копа), директним бацањем земље или пјеска на ватру уз остваривање ефекта загушења. Најефикаснији начин директног гашења пожара се остварује водом, уколико исту имамо на располагању.

Вода се обезбјеђује помоћу возила, пумпи, ношењем у кантама и напргвачама, или се директно са извора водоснабјевања користи за гашење. Вода се директно баца на фронт пожара, односно, на ватру уз стварање мокрог појаса од овлаженог горивог материјала испред пожара, чиме се успорава ширење пожара. У случају већих приземних пожара који се развијају на просторима богатом ниском шумском вегетацијом, није могуће гашење пожара директно, због високе температуре. Такви пожари се гасе комбиновањем постојећих природних препрека с уклањањем и чишћењем горивих материјала на одређеном растојању од чела пожара, или изградњом вјештачких противпожарних препрека, (изградња противпожарних пруга ширине мин 4 м, ручно, заоравањем горивих материјала, механичким уклањањем и др.). Ради уништавања одређеног горивог материјала, уз повољне метеоролошке услове некада се може користити метода изазивања контра пожара, чиме се уклања гориви материјал и прави вјештачка препрека ширења пожара. Након гашења пожара обавезно треба наставити дежурство, због могућности поновног активирања секундарних пожара.

Високи пожар

Високи пожар је пожар који захвата комплетна стабла са крошњама, обично настају у густим шумама и не могу се гасити индиректно. Основне методе су метода изолације површине пожара и изазивање контра пожара. Метода изолације се састоји у формирању противпожарне пруге на боковима и с чела пожара, голом сјечом стабала и одстрањивањем горивих материјала. Ширина пруге мора бити довољна да се не може прећети пожар насталим искрама, те се креће обично од 10 - 30 m, за мање нагибе терена, а за већи нагиб се некад мора направити пруга шири од 30 m. Посјечена стабла и настали гориви материјал се морају уклонити на довољну удаљеност од пожара. Друга метода гашења контра пожаром се врши у случају пожара на одраслим састојинама, када се стабла обарају према фронту пожара, или их потпуно уклањамо и паљењем и изазивањем контра пожара који иде у сусрет главном пожару. Обично се изазива контра пожар с чела и са бокова пожара. Ову методу је добро комбиновати са вјештачким препрекама: голети и необрасле ливаде, усјеци, рјечна корита, саобраћајнице и др. Задатак контра пожара је да ефикасно уклони сав запаљиви материјал на што ширем фронту према главном пожару, те тако створи вакум простор за његово ширење.

ЗАКЉУЧАК:

За гашење великих пожара неопходно је првенствено ангажовати Добровољну ватрогасну јединицу Костајница, а затим остале ватрогасне јединице и појединце уз употребу расположиве ватрогасне технике и других материјално техничких средстава и добара.

Улога руководиоца акције гашења пожара је посебно значајна код великих и катастрофалних пожара. Ако руководилац акције утврди да расположиве снаге нису довољне, његов је задатак да одмах одлучи које су снаге стварно потребне у погледу људства и опреме и то саопштава Оперативном центру Нови Град (односно подручном одјељењу Бања Лука – РУЦЗ) и Штабу за ванредне ситуације општине Костајница. Позивни бој за позивање оперативног центра ЦЗ је број 121.

Оперативни центар ће, ако не располаже потребним оперативним снагама, одмах затражити помоћ од других територијалних ватрогасних јединица сусједних општина, те хитно о насталој ситуацији обавјестити Штаб за ванредне ситуације општине Костајница.

Општински штаб врши руковођење и координацију ангажованих снага код гашења већих пожара и спречавања других ванредних прилика. При одређивању стварно потребних снага, мора се истовремено предвидјети и одговарајућа резерва у људству и опреми како би се услед непредвиђеног ширења пожара могло благовремено добити потребно појачање.

Јединица која је добила позив да ступи у дејство хитно припрема људство и опрему, одлази на мјесто пожара и ставља се на располагање руководиоцу акције гашења пожара.

Редослијед укључивање ватрогасних јединица и допунских снага - сусједних Територијалних ватрогасних јединица, ће се одвијати следећим редом:

- у првом позиву се ангажује Добровољна ватрогасна јединица Костајница;
- у другом позиву се укључују резервне снаге Добровољне ватрогасне јединице Костајница, односно, припадници Општинске јединице ЦЗ за заштиту од пожара;
- у трећем позиву се укључују ватрогасне јединице сусједних општина.

Командири позваних и приспјелих ватрогасних јединица, јављају се руководиоцу акције гашења пожара и стављају јединицу на располагање и уједно га обавјештавају о броју људи и врсти опреме. Руководилац акције гашења пожара одређује правце и позиције дејства приспјелих јединица и распоређује их на секторе гашења, поставља задатке које ће извршити имајући у виду састав јединица и њихову техничку опремљеност. Код великих и катастрофалних пожара, када руководилац акције гашења пожара није у могућности да сам оствари потпуну координацију рада свих јединица, формираће се оперативни штаб за гашење пожара као и командни пункт, који је у вези са Штабом за ванредне ситуације општине Костајница.

У саставу оперативног штаба су:

- руководилац акције гашења пожара и руководиоци већих јединица,
- стручна лица, зависно од мјеста пожара,
- инспектори за експлозивне материје и послове заштите од пожара - ЦЈБ Приједор,
- представник општинског штаба цивилне заштите Костајница,

Командни пункт треба да буде на таквом мјесту одакле се може пратити рад јединица на главним секторима. Из командног пункта се преносе

наређења руководиоца акције гашења пожара, командирима јединица, успостављеном везом између пункта и сектора рада ватрогасних јединица.

Командни пункт успоставља стално дежурство и у њему је смјештен Оперативни штаб. Оперативни штаб има задатак да обезбједи и организује успјешно дјеловање јединица у складу са планом акције којег је донио руководиоца акције гашења.

О општој безбједности на мјесту акције стара се ЦЈБ Приједор - Полицијска станица Костајница. Општински штаб ЦЗ обезбеђује допунске снаге, организује пружање помоћи, превоз повређених лица у здравствену установу - Дом здравља Костајница, те, према потреби, организује снабдјевање са храном и пићем.

Руководилац акције гашења издаје налог ватрогасним јединицама да напусте мјесто пожара, тек по завршетку акције гашења пожара. Руководилац акције гашења може према сопственој процјени да нареди обезбеђење мјеста пожара ако сумња да се пожар може поново јавити.

За давање информација о пожару, надлежан је ЦЈБ Приједор - Полицијска станица Костајница, Општински штаб за цивилну заштиту као и старјешина Добровољне ватрогасне јединице Костајница.

4.7.1 Садејство са предузећима и другим правним лицима код великих пожара и употреба јединица ЦЗ и мобилизација грађана:

Катастрофални пожари су они који захватају читаве блокове зграда, дијелове насеља или велике комплексе отворених складишта, шума и пољопривредних култура. У ове пожаре спадају и пожари већих размјера у објектима организација.

За гашење ових пожара неопходно је ангажовати више ватрогасних јединица са савременом техником, затим више предузетних ватрогасних јединица са материјално техничким средствима и техником којом располажу, те јединице ЦЗ и грађане.

При гашењу катастрофалних пожара мора бити координирана акција свих учесника у гашењу, од стране Општинског штаба цивилне заштите који практично руководи акцијом. Катастрофални пожари спадају у елементарне непогоде. Зато се њихово гашење изводи према одредбама Закона о заштити од пожара, („Сл. гласник РС”, бр.71/12) и

Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, („Сл. гласник РС”, бр.121/12). У случају ових пожара, Штаб за ванредне ситуације општине Костајница тражи помоћ од ватрогасних јединица сусједних општина.

На позив начелника општине или од њега овлаштеног лица, ватрогасне јединице су дужне учествовати и на отклањању посљедица елементарних непогода према Плану цивилне заштите од природних и других несрећа општине Костајница.

Ангажовање ватрогасних јединица у току појаве опасности и отклањања посљедица од елементарних непогода, вршит ће се према одредбама овог Плана за случајеве већих пожара.

Начелник општине или командант општинског штаба цивилне заштите може у случајевима катастрофалних пожара наредити организацијама и органима да за потребе гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара, ставе на располагање потребан број људи, алата и опреме, превозна, техничка и друга средства, те може ангажовати јединице ЦЗ и извршити мобилизацију грађана.

У Плану цивилне заштите од природних и других несрећа општине Костајница, Општински штаб ЦЗ ће предвидјети које организације и органи морају ставити на располагање потребан број људи и потребну количину алата, опреме, превозна, техничка и друга средства и то доставити руководиоцу акције гашења пожара, односно, оперативном штабу за гашење пожара.

По сазнању да је пожар избио на било ком објекту или простору на подручју општине, припадници ЦЈБ Приједор - Полицијска станица Костајница, дужни су одмах изаћи на мјесто пожара, извршити обезбеђење пожаром угрожене зоне и сарађивати са руководиоцем акције гашења. Према потреби позивају се овлаштени радници ЦЈБ Приједор - Инспекторат за експлозивне материје и послове заштите од пожара.

На позив руководиоца акције гашења пожара или овлаштеног представника Општинског штаба ЦЗ, Дом здравља Костајница, упућује стручну медицинску екипу за случај потребе пружања прве медицинске помоћи на мјесту гашења пожара.

КП «КОМУНАЛНО» а.д. Костајница, предузеће које води рачуна о водоводу, канализацији и одвозу смећа, дужно је да у случају пожара већих размјера упутити стручна лица на мјесто пожара

ради пружања стручне помоћи око обезбеђења и усмјеравања воде из водоводне мреже на мјесто пожара.

„Електродистрибуција” Нови Град, ПЈ Електро Костајница дужна је у случају пожара обезбједити стручно лице за искључење електричне енергије на мјесту настанка пожара и пружање друге стручне помоћи руководиоцу акције гашења пожара. Привредна друштва и друга правна лица, предузетници и физичка лица су дужна, према Плану цивилне заштите од природних и других несрећа општине Костајница, ставити на располагање одређен алат, опрему, превозна, техничка и друга средства као и прехранбене производе.

У ту сврху ће Општински штаб ЦЗ израдити одговарајућу табелу са прегледом организација и опреме коју стављају на располагање, имена руководиоца и њихове адресе и телефоне.

4.8 Поступак у гашењу пожара и руковођење акцијом гашења:

Поступак у гашењу пожара обухвата цјелокупну дјелатност организација, органа и грађана од времена сазнања о појави пожара, изласка на мјесто гашења пожара, као и о току гашења пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром.

Гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром првенствено ће се извршити организованом акцијом ватрогасних јединица.

Начин спровођења акције гашења пожара ватрогасна јединица утврђује својим актом, а нарочито:

- ✚ поступак по пријему обавјештења о настанку пожара,
- ✚ обавезе и одговорности овлашћених лица за предузимање мјера у акцији гашења пожара,
- ✚ поступак руководиоца акције гашења пожара до доласка на мјесто пожара,
- ✚ поступак на мјесту гашења пожара,
- ✚ начин сарадње са овлашћеним радницима полицијске станице у погледу предузимања мјера обезбеђења мјеста пожара,
- ✚ начин сарадње са овлашћеним радницима Инспектората заштите од пожара,
- ✚ остале мјере од значаја за успјешну акцију гашења пожара,

Акцијом гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром, по правилу, руководи:

- ✚ руководиоца ватрогасне јединице, која је прва почела гасити пожар,
- ✚ у организацијама у којима је формирана ватрогасна јединица, акцијом гашења пожара руководи радник који врши послове и задатке руководиоца те јединице,
- ✚ акцијом гашења пожара у шумама, руководи радник који врши послове и задатке руководиоца ватрогасне јединице организације којој је шума дата на управљање и кориштење, а у изузетним ситуацијама, акцијом гашења пожара може руководити и друго стручно лице у организацији којој је шума дата на управљање и кориштење.

У циљу што успјешније акције гашења пожара, осим лица одређених у претходном ставу, акцијом гашења пожара може руководити и други старјешина, односно, други руководиоца ватрогасне јединице која учествује у гашењу пожара, ако у гашењу пожара учествује више ватрогасних јединица и ако су се руководиоци тих јединица споразумјели који ће од њих руководити акцијом гашења пожара.

Руководилац акције гашења пожара самосталан је у одлучивању у тој акцији, нико га не може ометати у доношењу одлука, нити мијењати његова наређења. Наређења руководиоца акције гашења пожара морају извршити не само њему подчињени оперативни ватрогасци и јединице, него и сви остали који су по било ком основу ангажовани или одговорни за извршење одређених задатака у акцији гашења пожара.

Овлаштени инспектор ЦЈБ Приједор - одјељење за експлозивне материје и послове заштите од пожара, може наредити да руковођење ватрогасним јединицама у акцији гашења пожара преузме други старјешина, односно, руководиоца ватрогасне јединице који је стручнији за непосредно руковање акцијом гашења пожара.

Код гашења већих пожара, као и пожара у шумама, већим електроенергетским постројењима и у објектима и просторима у којима се држи или употребљавају лакозапаљиве, експлозивне, отровне или радиоактивне материје, или се стварају експлозивне смјеше, руководиоцу ватрогасне јединице која учествује у акцији гашења, морају помагати стручна лица која раде на тим пословима у самом привредном друштву, или другом правном лицу и организацији, односно, органу на чијем је објекту и материјалним добрима пожар избио. Стручна лица детаљно упознају руководиоца ватрогасне јединице о опасностима и о лакозапаљивим,

експлозивним, отровним или радиоактивним материјама које се налазе у објекту и сусједним објектима, на које се пожар може проширити.

Руководилац акције гашења пожара, као и овлаштени Овлаштени инспектор ЦЈБ Приједор - одјељење за експлозивне материје и послове заштите од пожара може:

- ✓ забранити приступ непозваним лицима у близини мјеста пожара, као и саобраћај поред тог мјеста,
- ✓ наредити евакуацију лица и уклањање ствари из сусједних објеката који су угрожени пожаром,
- ✓ наредити прекид довођења електричне енергије и плина,
- ✓ наредити дјелимично или потпуно рушење објеката, преко којих би се пожар могао проширити,
- ✓ ограничити дјелимично или потпуно довод воде другим потрошачима у зони гдје се појавио пожар или читавом насељу ради обезбеђења потребне количине воде за гашење пожара,
- ✓ наредити кориштење воде из оближњих бунара, цистерни, резервоара, канала и слично, који припадају другим организацијама и појединцима,
- ✓ наредити кориштење возила привредног друштва, других правних лица, предузетника, органа, организација и појединаца, ради превозења настрадалих у пожару до најближе здравствене установе - Дома здравља Костајница,
- ✓ насилно отворити закључане објекте или просторије ради гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара,
- ✓ наредити лицима која станују у непосредној близини мјеста пожара, као и лицима која се затекну на мјесту пожара да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара.

4.9. Обавезе и учешће грађана у гашењу пожара:

У складу са чланом 6, став 4 Закона о заштити од пожара, („Службени гласник РС” број 71/12) сваки грађанин који примјети пожар или непосредну опасност од пожара, дужан је да га угаси или отклони непосредну опасност, ако то може учинити без опасности за себе и другог.

Дакле, случају пожара, грађани су дужни да приступе гашењу примјeненог пожара и исти угасе, уколико то могу учинити без опасности за себе или другог. Ако нису у могућности угасити

пожар, дужни су о пожару најбржим путем обавјестити ватрогасну јединицу или најближу станицу полиције.

Осим обавезе из претходног става грађани су дужни:

- ✓ омогућити кориштење својих материјално техничких и превозних средстава, средстава везе и других потребних средстава у циљу дојаве и гашења пожара,
- ✓ ставити на располагање возила ради превозења настрадалих у пожару до најближе здравствене установе,
- ✓ на позив руководиоца гашења пожара пружити помоћ у акцији гашења и спасавања, уколико станују у непосредној близини или се затекну на мјесту гдје је пожар настао, односно уклонити се са мјеста пожара и омогућити несметан рад ватрогасним јединицама,
- ✓ одазвати се на позив опште мобилизације у случају великих и катастрофалних пожара,
- ✓ за потребе гашења пожара ставити на располагање алат, превозна, техничка и друга средства и омогућити кориштење воде из својих изворишта,
- ✓ учествовати у гашењу пожара у шумама, односно, на шумском земљишту грађана и мјесне заједнице на којој се пожар појавио, у складу са планом акције гашења пожара.

4.10. Поступак гашења пожара на специфичним објектима

4.10.1. Поступак гашења пожара на објектима са радиоактивним громобраном

Посебан случај представља гашење пожара на објектима на којима је постављен знак „Опасност” представља прстен радиоактивне материје који може, у случају приближавања или пада, да озрачи људе који гасе пожар.

У случају акцидента треба се придржавати слиједећег:

1. Да у случају рушења „РАГ”

- ✓ евакуира људе из зоне око контејнера са извором зрачења, тј. из круга око громобрана полумјера минимално 7,5 m,
- ✓ извршити означавање зоне око громобрана радиолошком ознаком „ОПАСНОСТ ЗРАЧЕЊА”;

2. Да у случају пожара:

- ✓ обезбједи првенствено гашење око „РАГ”-а,
- ✓ води бригу да људство које гаси пожар држи растојање мин 7,5 m од громобрана;

3. Да у најкраћем року обавјести о акциденту:

- ✓ Министарство унутрашњих послова,
- ✓ Најближу установу овлаштену за послове заштите од јонизирајућих зрачења,
- ✓ Надлежног санитарног инспектора;

4. Корисник „РАГ”-а је дужан да одреди једно лице и његовог замјеника, који ће бити упознат са упутством за поступак у случају акцидента.

4.10.2. Поступак у гашењу пожара на мјестима и објектима у којима се скупља или борави већи број лица

Објекти јавног карактера представљају концентрацију великог броја људи на ограниченом простору и у случају опасности настаје карактеристична паника која може проузроковати веома тешке посљедице, па се у таквим објектима морају предузети изузетне мјере заштите, евакуације и спашавања, а посебно:

- ✚ одговорно лице, (дежурни ватрогасац и сл.) у објектима и мјестима када примјети пожар дужно је да исти одмах угаси ако је пожар почетни или у мањем обиму, а не пријети опасност да тим угрози свој живот,
- ✚ ако одговорно лице не може само угасити пожар, о насталом пожару обавјештава Добровољну ватрогасну јединицу Костајница, ЦЈБ Приједор - Полицијска станица Костајница и одговорног руководиоца - директора или власника објекта,
- ✚ предузима радње неопходне за спашавање затечених лица у објекту (алармирање, обавјештавање, евакуација,...),
- ✚ искључује довод електричне струје на главном разводном ормару или разводној табели, путем Главне склопке, послје чега остаје укључена само нужна расвјета, односно, ПАНИК свјетилке,
- ✚ отвара излазе на објекту (главне и помоћне), уколико су закључани,
- ✚ мобилише све радне људе у објекту у циљу евакуације и спашавања људи и материјалних добара из објекта,
- ✚ настоји да се спријечи паника у објекту захваћеном пожаром, посебно ако се ради о објекту у коме бораве дјеца (школе, вртићи и др.),
- ✚ укључује се у акцију гашења пожара по доласку ватрогасне јединице и ставља се под команду лица које води акцију гашења пожара.

4.10.3 Поступак у случају пожара на уређајима за производњу, пренос,

расподјелу и потрошњу електричне енергије

У случају већих пожара на електричним уређајима или у близини таквих уређаја, потребна је сарадња стручних лица задужених за електроенергетска постројења и ватрогасних јединица. Сви послови на гашењу пожара на уређајима за производњу, пренос, расподјелу и потрошњу електричне енергије, морају се вршити у потпуној координацији са одговорним лицима из предузећа „ЕЛЕКТРОКРАЈИНА” а.д. Бања Лука, „Електродистрибуција” Нови Град, ПЈ Електро Костајница. Одређено стручно лице задужено за електроенергетско постројење, уређај за производњу, пренос, расподјелу и потрошњу електричне енергије, мора бити присутно на мјесту гашења пожара. Било какав контакт непозваних и нестручних лица са електроенергетским постројењем, мора се безусловно спријечити. Неопходне радове на тим уређајима, у случају настанка пожара може вршити једино овлаштено погонско особље. Само у изнимним случајевима, (нужда) радове на електроенергетским постројењима може вршити обучено лице из ватрогасне јединице. У случају пожара, обавезно искључити, све пожаром захваћене и угрожене уређаје, при чему треба водити рачуна да се не искључе стабилни уређаји за гашење пожара и слични уређаји.

Искључење електроенергетског постројења се врши на прописан начин - према упутству. Без нарочитих потреба не смију се сјећи електро водови. Спајање водова под напоном може се сматрати крајњом мјером, тј. таква мјера се смије примјењивати само кад су непосредно угрожени људски животи и то уз највећу опрезност од стране веома искусних стручних лица. Прије почетка гашења пожара, треба пожаром захваћене електричне уређаје високог напона претходно искључити. При гашењу пожара у близини електро уређаја, средствима која су електро проводна, потребно је водити рачуна да лица која учествују у гашењу пожара, путем млаза или непосредно не дођу у додир са уређајима под напоном.

Уколико постоји опасност од напона, уређај се мора искључити. Ако се ради о уређајима високог напона потребно је одржавати растојање од најмање 15 м између млазнице и најближе тачке под напоном. При руковању са ватрогасним љествима и раду са њима, треба водити рачуна да се не успостави додир са надземним електроенергетским водовима.

4.10.4. Поступак гашења пожара на уљним трансформаторима

За успјешно гашење пожара на уљним трансформаторима, потребно је што брже приступити гашењу. Зато је важна правременост интервенције, одлучност и оспособљеност лица чији је задатак да интервенишу. Најједноставнији начин гашења пожара на мањим уљним трансформаторима лоцираним у затвореним просторијама, јесте спријечити приступ ваздуха у такве просторије, уколико се оне могу херметички затворити. Брже и успјешније гашење пожара на уљним трансформаторима лоцираним у већим просторијама, или уколико се не могу херметички затворити, може се постићи увођењем првенствено гаса угљендиоксида - CO₂.

У случају пожара на уљним трансформаторима треба поступити на следећи начин:

На отвореном простору:

- ❖ Ватром захваћене или непосредно угрожене дијелове постројења одмах искључити.
- ❖ Вентиле за одвод уља треба отворити да би се уље уклонило с мјеста захваћеног пожаром.
- ❖ Сусједна постројења, према потреби заштитити од топлотног зрачења - распршеном водом, под условом да постројења нису под напоном.
- ❖ Спријечити ширење разливеног уља.
- ❖ Мање пожаре гасити ручним и превозним ватрогасним апаратима.
- ❖ Веће пожаре гасити пјеном помоћу ватрогасних возила. Потребна је највећа опрезност и поред тога што су постројења искључена.
- ❖ Гашење пожара на уљима вршити по правилу одоздо, пошто је прво угашена ватра на тлу.

У просторијама:

- ❖ У случају настанка пожара потребно је просторију испунити гасом угљендиоксидом - CO₂ или сувим прахом за гашење пожара. При томе треба претходно затворити све отворе на просторији.
- ❖ Ватром захваћене или непосредно угрожене дијелове постројења одмах искључити.
- ❖ Вентиле за испуст уља отворити.
- ❖ Пожар у почетку гасити ручним или превозним ватрогасним апаратима.
- ❖ У случају пожара већих размјера, затворити све отворе на просторији и убацивати

угљендиоксид кроз отвор у зиду или кроз прозор.

4.10.5. Поступак гашења пожара на станицама за снабдјевање горивом моторних возила

Набавком и продајом лако запаљивих течности и гасова, (трговински промет) могу се бавити привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су регистровани за вршење те дјелатности и који обезбједе објекат за обављање трговинског промета преуређен у складу са прописаним техничким нормативима и стандардима и који је одобрен за употребу од надлежног органа управе за послове урбанизма и грађевинарства, у складу са Правилником о изградњи станица за снабдјевање горивом моторних возила и о складиштењу и претакању горива («Сл. гласник РС» бр. 26/12). Напријед наведени објекти у којима се држе запаљиве течности и гасови, морају бити снабђени уређајима и апаратима за гашење пожара и морају бити уземљени и имати громобранску инсталацију, а на претакалишту морају бити изведене инсталације и уређаји за елиминацију статичког електрицитета. Уређаји, апарати и инсталације морају бити у исправном стању.

У објектима у којима се ускладиштавају или држе запаљиве течности и гасови, као и у њиховој близини, односно, у зонама опасности, забрањено је производити или уносити отворени пламен, жар или ужарене предмете, пушити, као и радити алатом који варнички. Зона опасности је простор у коме постоји могућност стварања смјесе пара запаљиве течности или смјесе запаљивих гасова са ваздухом која се може запалити. Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који се баве складиштењем и прометом лако запаљивим течностима и гасовима, дужни су да на својим објектима - станицама за снабдјевање горивом моторних возила, нафтним терминалима и објектима за складиштење и малопродају пропан бугана и других техничких гасова, на видном мјесту истакну натписе и ознаке којима се упозорава на забрану из претходног става (ОПАСНОСТ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈЕ, ЗАБРАЊЕНО ПУШЕЊЕ, ЗАБРАЊЕНО КОРИШТЕЊЕ ОТВОРЕНОГ ПЛАМЕНА, ЗАБРАЊЕНО КОРИШТЕЊЕ АЛАТА КОЈИ ВАРНИЧИ, ЗАБРАЊЕНО ТОЧЕЊЕ ГОРИВА ДОК МОТОР РАДИ, ОБАВЕЗАН СМЈЕР, ДОЗВОЉЕНА ВИСИНА,...).

За вријеме претакања горива из ауто-цистерне у подземне или надземне резервоаре станице, гориво се не смије издавати, а простор око ауто-цистерне и окна у коме су смјештени прикључци

за пуњење резервоара мора бити под сталном контролом и обезбеђен од пожара. Станица за снабђевање горивом моторних возила се затвара постављањем ланца или друге препреке и постављањем знака **СТОП ЦИСТЕРНА ПРИКЉУЧЕНА**.

Ауто-цистерна се спаја на прикључак резервоара за складиштење спојницама које морају бити одобрене. За вријеме претакања горива, ауто-цистерна мора бити спојена са системом за уземљење резервоара или склопком за елиминацију статичког електрицитета.

На простор око ауто - цистерне и окна, у коме су смјештени прикључци подземног резервоара, за вријеме претакања горива, дозвољен је приступ само запосленом особљу.

За вријеме пуњења горивом погонског резервоара моторног возила, мотор возила мора бити угашен, а возило заковано. Од отвора погонског резервоара моторног возила које се пуни горивом морају сва остала возила бити удаљена најмање 1 м. Пуњење погонског резервоара моторног возила течним нафтним гасом, (ТНГ или ЛПГ) дозвољено је само, ако возило има одобрене уређаје и инсталације за коришћење таквог гаса.

Претакање течног нафтног гаса ТНГ-а у погонски резервоар моторног возила врши се само из резервоара. Ако се приликом пуњења погонског резервоара моторног возила гориво проспе, просуто гориво се мора покупити одговарајућим упијачем, (сепарисани пјесак, ЕКОПОР,...) а након тога се покупи упијач покупи и збрине у одговарајућу посуду - канту за опасан отпад, (пјесак или упијач засићен нафтним горивима збрињавају овлашћена привредна друштва и организације за руковање опасним отпадом).

Опрема за заштиту од пожара станице за снабђевање горивом моторних возила састоји се од ручних и превозних апарата за гашење пожара. Уз свака два аутомата за истакање горива мора се налазити по један ручни апарат за почетно гашење пожара капацитета пуњења најмање 9 kg праха (ознака **С 9**), или другог одговарајућег средства за гашење пожара. Уз уређај за контролу притиска у пнеуматизима мора се налазити један ручни апарат за гашење пожара капацитета пуњења најмање 9 kg праха, или другог одговарајућег средства за гашење пожара.

У просторији за смјештај запосленог особља мора се налазити најмање по један ручни апарат за гашење пожара, капацитета пуњења најмање 9 kg праха, или другог одговарајућег средства за гашење пожара. За вријеме претакања горива из

ауто-цистерне у резервоар, на мјесту на коме се врши претакање мора се налазити припремљен за евентуалну употребу, један превозни апарат за гашење пожара капацитета пуњења најмање 50 kg праха (ознака **С 50**) или другог одговарајућег средства за гашење пожара.

У близини мјеста на којима је могућност просипања запаљивих течности на станици највећа, постављају се сандуци са пјеском, (количина пјеска је мин 0,30 m³). Лица која рукују запаљивим течностима и гасовима морају бити обучена за рад са заљивим течностима и гасовима према Правилнику о начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима, („Сл. гласник РС”, бр. 23/12).

Поступак у случају пожара:

- ✓ искључити главну склопку за довод електричне енергије,
- ✓ обавјестити Добровољну ватрогасну јединицу Костајница о избијању пожара и ЦЈБ Приједор, Полицијска станица Костајница,
- ✓ уклонити возила која су се затекла на станици,
- ✓ обезбједити мјесто настанка пожара,
- ✓ употребити ватрогасну опрему за гашење пожара која је на располагању, (апарати за почетно гашење пожара, превозни апарат, хидрантска мрежа и друго),
- ✓ извршити евакуацију запослених и гостију из објеката као и материјално - техничких средстава, запаљивих течности, козметике за возила, уља и мазива и другог, што се налази у продавници, према плану евакуације,
- ✓ уређаје и опрему који нису захваћени пожаром, а који се грију усљед исијавања топлоте од пожара, расхлађивати млазом распршене воде.

4.10.6. Анализа и евиденција пожара

Да би се могла сагледати ефикасност заштите од пожара, организација гашења, ангажована жива сила и механизација, као и ефикасност употребљених средстава за гашење пожара, те одредити наредни задаци, нужно је после сваког пожара сачинити исцрпну анализу, те водити евиденцију о пожарима.

У анализи нарочито треба:

- ✓ утврдити узроке пожара на основу стручног ангажовања овлаштене институције, са циљем да се број неразјашњених узрока пожара сведе на најмању мјеру,

- ✓ анализирати сваки пожар, узрок и мјесто појаве пожара, висину материјалне штете и друге елементе, ради утврђивања да ли су проведене прописане и наложене мјере заштите од пожара и да је била успјешна интервенција ватрогасних јединица у погледу брзине и организације гашења пожара, ангажовања живе силе и механизације, те употребљених средстава за гашење пожара.
- ✓ Анализу пожара врше: стручна лица у Добровољној ватрогасној јединици и овлаштена лица из Инспектората заштите од пожара. Уколико је потребно, може се затражити стручна помоћ од овлаштене институције.

О пожарима се мора водити прописана евиденција у Добровољној ватрогасној јединици Костајница. Са анализом пожара треба упознати старјешину ватрогасне јединице и стручна лица у организацијама и органима са циљем отклањања евентуалних пропуста у будућем раду.

4.11. Сачињавање тактичко-оперативних планова гашења пожара и спашавање људи и материјалних добара

За веће и значајније објекте у организацијама, државним и другим органима, Добровољна ватрогасна јединица Костајница, на територији општине Костајница, дужна је сачинити одговарајуће оперативне - тактичке планове гашења пожара и спашавања људи и материјалних добара.

Оперативно-тактички планови се разрађују по пожарним секторима, а требају садржати следеће елементе:

- тип и грађевинске карактеристике објекта,
- намјену објекта,
- основне гориве и ватроотпорне материје,
- могуће класе пожара,
- могућност приступа објекту и нападне тачке у акцији гашења,
- путеви и евакуација,
- претпоставка пожара (мјесто, узорак, брзина и начин ширења пожара), за најкомпликованију ситуацију,
- основна средства за гашење пожара,
- начин снабдјевања са пожарном водом,
- мјесто и начин искључења ел. струје,
- вријеме слободног развоја пожара до акције гашења и његова површина,

- потребне ватрогасне снаге и број млазова за гашење и хлађење, заштита других објеката,
- могуће опасности у акцији гашења,
- средства за заштиту ватрогасаца.

Текстуални дио Плана треба да прати и одговарајући графички приказ предвиђених оперативно-тактичких елемената. Ватрогасне јединице су обавезне, једном годишње извршити практично увјежбавање и провјеру предвиђених оперативно-тактичких елемената израђеног плана.

Смјернице за прављење оперативне техничке гашења пожара и спашавање људи и материјалних добара у неким од значајнијих објеката

Пожар у погонима дрвне индустрије: Најчешћи пожари у дрвној индустрији се догађају у вези са транспортом или складиштењем пиљевине у силосу. У току процеса рада дође до пожара у систему транспортних уређаја који одводе суву дрвену масу - пиљевину у силосе, одакле се користи за загријавање индустријског погона путем властите котловнице или за технолошки процес (производња брикета, пелета,...). Потребно је одмах зауставити елеваторски систем путем искључења погонских електромотора, обезбиједити да се пожар не прошири и „увуче“ у силос, установити локацију настанка пожара, сувим средствима извршити гашење са истовременом примјеном воде за хлађење сусједних објеката поред којих пролази затворена транспортна трака. Носиоци процеса спашавања су ватрогасна јединица и запослени радници који морају бити обучени за провођење мјера и активности у случају пожара, као и за руковање средствима и уређајима за гашење који су им на располагању. Добровољна ватрогасна јединица у оквиру своје територијалне надлежности спроводи бројне превентивне активности путем којих долази до података који су битни за процјену ризика, те се у оквиру ватрогасне јединице праве оперативне тактички планови за дјеловање у различитим врстама интервенција. На тај начин се обезбјеђује брзо и ефикасно дјеловање ватрогасне јединице у случају инцидента, доношење правилних одлука, јер се на тај начин добро познаје технолошки поступак као и ресурси који су на располагању у погонима дрвне индустрије. Вријеме реакције и дјеловања ватрогасне јединице се знатно скраћује уколико у индустријском погону постоји инсталација ватродојаве, која је преко своје ватродојавне централе спојена на централу у ватрогасној јединици, те се на тај начин избјегава утицај људског фактора у брзини дојаве за интервенцију.

Пожар у хемијској индустрији или на ауто цистернама у саобраћају:

Уколико је дошло до инцидента у хемијској индустрији или на ауто цистернама у саобраћају, брзом ватрогасном интервенцијом потребно је пресјећи ширење пожара и истовремено заштитити сусједне објекте. Поступак гашења се изводи са вањском и унутрашњом навалом уз коришћење свих расположивих капацитета за снабдијевање водом, како преко ватрогасних возила, тако и са градске или хидрантске мреже самог објекта. Истовремено је потребно обезбиједити мјесто пожара, а унутар круга и на лице мјеста је дозвољен приступ само ватрогасцима који морају користити опрему за заштиту дисајних органа, (у диму се налазе отровни гасови), а остали морају бити на довољној удаљености. Забрањен је приступ свим лицима док се потпуно не локализује пожар и изврши преглед згаришта. Из погона, када то могућности дозволе, треба изнијети све хемијске материје које се користе у технолошком поступку, (уколико ове материје спадају у групу опасних и лако запаљивих материја, киселине). У оваквој несрећи, уколико ватрогасна интервенција у хемијском погону не почне у року до пет минута од настанка инцидента, настаће велика материјална штета - највјероватније потпуна, угрожена ће бити безбједност лица у оквиру хемијског погона, као и лица у ширем окружењу због ослобађања отровних гасова који се налазе у диму, тако да је брзина почетка интервенције кључни фактор. Главни носиоци процеса спасавања су ватрогасна јединица и запослени радници, који морају бити обучени за провођење мјера и активности у случају пожара, као и у руковању средствима и уређајима за гашење који су им на располагању.

Пожар са великом материјалном штетом у великим производним објектима:

Пожар великим производним објектима обично почињава велику материјалну штету индустријским предузећима и може да угрози животе људи, односно изазове штетне посљедице већег обима. Пожари у индустријским објектима могу настати услед грешке људског фактора, удара грома, техничко-технолошких кварова или кварова електричних инсталација. Интензитет пожара у индустријским објектима највећим дијелом зависи од материјала који се користе у производњи или се складиште, односно од тога колико су запаљиви. Зависно од специфичности материјала, за врло кратко вријеме направе велику штету на производима, производној опреми и објектима. Овакви пожари представљају висок

ризик, догађају се просјечно с обзиром на учесталост и код свих се биљежи велика материјална штета, уз висок ризик по осталу имовину и инфраструктуру и животну средину. У случају избијања пожара у љетњим мјесецима, морамо рачунати на неповољност с аспекта ефикасности гашења и брзине ширења пожара.

Шумски пожари: Пожари отвореног простора у Републици Српској интензивније се јављају у два периода, и то период пред вегетацију март - април, и период исушивања вегетације, крај љета јули, август и прва половина септембра. Пожари отвореног простора, а тиме и шумски пожари, угрожавају становништво, имовину, инфраструктуру, а посебно животну средину. Шумски пожари углавном настају као резултат деструктивног антропошког дјеловања у преко 95 % случајева, а врло мали проценат можемо приписати другим, односно, природним факторима. Дуготрајна суша ствара повољне услове за настанак и ширење пожара, сушењем горивог материјала у шумском земљишту, гдје је посебно опасан дрвенасти суви материјал, као дрвени отпаци у виду грана, обореног дрвећа и остале дрвне масе, нарочито у дијеловима гдје се не води рачуна о шумском реду. Шумске састојине су од стране ЈПШ „Шуме Републике Српске” категорисане по степену опасности од пожара, при чему су посебно угрожена подручја под црногоричним шумама борова, јеле и смрче. Климатским промјенама долази до битно дужих и интензивнијих сушних периода са повишеним и високим индексом опасности од пожара. У Републици Српској, као и у БиХ, индекс опасности од пожара се не прорачунава, нити објављује у виду егзактних табела са упозорењима, за разлику од сусједних земаља Србије и Хрватске. Посебно неповољно је када се пожар развије у подручјима која су мапирана и назначена као високо ризична подручја, удружено са дуготрајном сушом и јачим вјетром који је у тим околностима још једна опасност, која многоструко увећава постојећи ризик. ЈПШ „Шуме Републике Српске” брину о заштити шума, укључујући и заштиту шума од пожара. У предузећу се израђују годишњи планови у складу са Упутством и методологијом за израду планова заштите у Јавном предузећу. У газдовању шумама, у дијелу потреба експлоатације и заштите, раде се нови и одржавају постојећи противпожарни путеви и просједи. Врши се означавање шума према степену угрожености, мапирање по степену угрожености, водозахватима, путевима, складиштима противпожарне опреме и другим елементима.

Пожари овог типа су реални, догађају се у прољетном и љетњем периоду сваке године и представљају сталан и потенцијално висок ризик по шуме и животну средину, имовину, у мањој мјери инфраструктуру, а у екстремним случајевима и по људе. Период у којем се јављају пожари отвореног простора може почети и раније, односно, завршити касније, у зависности од метеоролошких специфичности. Пожари отвореног простора угрожавају и наше окружење, тако да у одређеном броју случајева имају и прекогранични ефекат.

5. СИСТЕМ ОБАВЈЕШТАВАЊА И ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

5.1 Стање веза у функцији дојаве пожара (ТТ, радио, УКТ, мобилна телефонија)

Посебан технолошки напредак је остварен у Телекому РС, односно, Мтел - у, што се одразило на развој у самој општини Костајница. Напредак се огледа у изградњи низа нових дигиталних, телефонских централа, како у самом граду, тако и у свим селима. Уведени су нови кориснички сервиси који раније нису постојали, а најзначајнији је Интернет, са огромним могућностима.

Изграђена је посебна област у телефонском саобраћају - мобилна телефонија, која је унијела низ погодности у коришћењу јер се у скоро свакој кући налази мобилни телефон, а мрежа базних станица и телефонски сигнал мобилне телефоније покривају скоро читаву територију општине Костајница. Подручје општине Костајница је у потпуности покривено сигналом фиксне и мобилне телефоније и у овом подручју општина је достигла најразвијене општине у БиХ. Подручје општине је покривено сигналом М-тела, БХ нета и ЕРО нета. Подручје општине има 3 телефонске централе, са око 80% подземних телефонских инсталација. Укупно има око 1.400 претплатника фиксне телефоније и око 2.300 - 2.500 корисника мобилне телефоније. Број интернет корисника је око 500, од чега је највећи дио у насељу Костајница, Тавија и Петриња који имају и приступ АДСЛ.

Дијелом је доступна и мрежа оператера мобилне телефоније и из Хрватске, обзиром да територија општине граничи са Републиком Хрватском. Оволика мрежа оператера и покривеност значајно доприносе брзој дојави пожара, што обезбјеђује и већу ефикасност ватрогасне јединице приликом гашења пожара, евакуацији и спасавању људи и материјалних добара и др.

Развој насеља у граду и приградским насељима прати, упоредо и изградња и проширење мреже фиксне телефоније, као и изградњом и проширењем мреже станица мобилне телефоније разних оператера.

До 2020. године није могуће сагледати све технолошке новине које ће се појавити и које ће бити на располагању грађанима општине Костајница, а све у складу са брзим технолошким развојем у области телекомуникација, а што ће свакако побољшати мјере заштите од пожара и других елементарних непогода и постпјешити брзину дјеловања и ефикасност интервенција.

Узбуњивање: Узбуњивањем се обавјештава становништво, државни органи, институције, привредни субјекти и др. правна лица о постојећим, односно предстојећим опасностима које могу угрозити становништво и материјална добра, као и о престанку тих опасности. На подручју општине Костајница, узбуњивање ће вршити Одсек Цивилне заштите - општине Костајница.

Узбуњивање се врши емитовањем одговарајућег звучног сигнала, активирањем сирена.

На подручју општине Костајница инсталирана је једна сирена, која се налази на згради Магистрата у којој је смјештена Геодетска управа и Катастар општине Костајница. У функцију обавјештавања о опасностима ставиће се и локална средства јавног информисања, постојеће радио и ТВ станице на подручју општине Костајница. Вријеме могућности употребе јединица цивилне заштите од момента узбуњивања, усклађено је са потребним временом за извршење мобилизације и оно износи 6 сати.

5.2. Стање и оптималност аутоматске сигнализације саобраћаја

Скуп свих основних одређења и типова управљања саобраћајем на саобраћајној мрежи, као просторној интегрисаној цјелини треба сагледати са аспекта хијерархије управљања. На ванградској, као и на градској мрежи, примењују се одређени системи и подсистеми, који условно могу назвати начинима управљања, (регулисања) саобраћаја.

Хијерархијски према јачини контроле издвајају се следећи начини регулисања и контроле саобраћаја:

- ✚ регулисање и контрола саобраћајним знаковима,
- ✚ регулисање и контрола помоћу овлашћених лица,